

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΙΣ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΒΕΛΓΙΟΥ

ΙΟΥΛΙΟΣ 2013

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΧΩΡΑΣ.....	3
2. ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ.....	5
3. ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ.....	7
4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ.....	9
5. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ.....	13
6. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΞΕΝΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΤΗ ΧΩΡΑ. ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΙΔΡΥΣΗΣ.....	16
1. Η επιλογή μεταξύ θυγατρικής εταιρείας και υποκαταστήματος.....	16
2. Διατυπώσεις σύστασης υποκαταστήματος στο Βέλγιο.....	16
3. Διατυπώσεις σύστασης θυγατρικής εταιρείας στο Βέλγιο.....	17
7. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ.....	25
1. Εταιρικός φόρος, φόροι επί μερισμάτων, τόκων και royalties.....	25
2. Φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων και εισφορές κοινωνικής ασφάλισης.....	26
3. ΦΠΑ.....	27
4. Λοιπές φορολογικές επιβαρύνσεις.....	28
8. ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗ ΧΩΡΑ.....	29
9. ΤΟ ΒΕΛΓΙΟ ΩΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΕΤΑΙΡΟΣ. ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΒΕΛΓΙΟΥ. ΣΗΜΑΝΣΗ. ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ. ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ.....	35
1. Γενικά περί βελγικής αγοράς.....	35
2. Προδιαγραφές και πρότυπα.....	36
3. Σήμανση τροφίμων.....	37
4. Εμπόριο, πληρωμές, τραπεζικό σύστημα, πηγές χρηματοδότησης, δημόσιοι διαγωνισμοί.....	38
10. ΔΙΜΕΡΕΣ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	40
11. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΧΩΡΑΣ & ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	41
12. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ.....	44
13. ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ.....	47

1. ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΧΩΡΑΣ

Το Βέλγιο διαιρείται σε τρεις γεωγραφικές και διοικητικές περιοχές: τη Φλάνδρα, τη Βαλλονία και τις Βρυξέλλες, οι οποίες υποδιαιρούνται σε δέκα επαρχίες που συγκεντρώνουν 589 κοινότητες: 262 η Βαλλονία, 308 η Φλάνδρα και 19 οι Βρυξέλλες. Το Βέλγιο απαρτίζεται εξάλλου από τρεις γλωσσικές κοινότητες: τη γαλλική (περίπου 4,5 εκατ.) τη φλαμανδική (περίπου 6,5 εκατ.) και τη γερμανική (περίπου 70.000). Οι διοικητικές περιοχές και οι γλωσσικές κοινότητες μαζί με την Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση συγκροτούν επτά κέντρα αποφάσεων. Η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση αποφασίζει για θέματα εξωτερικής πολιτικής, άμυνας, δικαιοσύνης και κοινωνικής ασφάλισης ενώ στη δικαιοδοσία των τριών περιοχών ανήκουν τα κοινωνικά και πολιτιστικά θέματα, η επιστημονική έρευνα, η γεωργική πολιτική, το εξωτερικό εμπόριο και η αναπτυξιακή βοήθεια. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, η τάση αποκέντρωσης και αυτονομίας των τριών περιφερειών σε θέματα κυρίως προϋπολογισμού και οικονομικής διαχείρισης, που οφείλεται κυρίως στις οικονομικές ανισότητες μεταξύ των περιοχών αυτών και προωθείται έντονα από τη Φλάνδρα, ενδέχεται να οδηγήσει μελλοντικά στη μετεξέλιξη της χώρας σε συνομοσπονδία.

Το Βέλγιο είναι ομοσπονδιακή δημοκρατία, με αρχηγό του κράτους τον Βασιλιά Αλβέρτο II (ο οποίος τον Ιούλιο 2013 αναμένεται να παραχωρήσει τον θρόνο στον γιο και διάδοχό του, Φίλιππο) και πρωθυπουργό τον Ελίο Di Rupo. Η νομοθετική εξουσία ασκείται από δύο σώματα: τη Γερουσία (74 μέλη) και τη Βουλή των Αντιπροσώπων (150 μέλη). Η χώρα διήλθε μακρά περίοδο πολιτικής κρίσης, η οποία ξεκίνησε τον Απρίλιο του 2010 και οδήγησε σε προσωρινή διακυβέρνηση της χώρας από «μεταβατική» κυβέρνηση υπό τον Yves Leterme, από τον Ιούνιο του 2010 μέχρι τον Δεκέμβριο 2011. Στις αρχές Δεκεμβρίου του 2011, 6 κόμματα δέχθηκαν να σχηματίσουν κυβέρνηση συνασπισμού υπό τον εντολοδόχο σοσιαλιστή πρωθυπουργό Ελίο Di Rupo. Η κατάληξη των διαπραγματεύσεων των 6 κομμάτων για σχηματισμό κυβέρνησης είχε γίνει υπό το βάρος τότε της πίεσης των διεθνών αγορών στη βελγική οικονομία.

Παραθέτουμε βασικές πληροφορίες για το Βέλγιο :

Πληθυσμός: 11 107 000 κάτοικοι (εκτίμηση 2012)

- 57,5% στην Περιοχή της Φλάνδρας,
- 32,1% στην Περιοχή της Βαλλονίας, και
- 10,3% στην Περιοχή των Βρυξελλών.

Έκταση : 30.528 τετρ. χλμ.

- 13.522 τετρ. χλμ. Φλάνδρα,
- 16.844 τετρ. χλμ. Βαλλονία και
- 162 τετρ. χλμ. Βρυξέλλες

Η έκταση αυτή αντιστοιχεί σε ποσοστό ίσο με το 1,3% της συνολικής έκτασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με πληθυσμιακή πυκνότητα 364 κατοίκους ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο το Βέλγιο είναι, μετά την Ολλανδία, η πλέον πυκνοκατοικημένη χώρα της ΕΕ. Περίπου το 10% του πληθυσμού είναι αλλοδαποί προερχόμενοι κυρίως από γειτονικές χώρες και από χώρες της Βόρειας Αφρικής.

<i>Πυκνότητα πληθυσμού :</i>	364 κάτοικοι / τετρ. χλμ.
<i>Ωρα :</i>	- 1 ώρα με ώρα Ελλάδος
<i>Γλώσσες :</i>	Φλαμανδική, Γαλλική, Γερμανική, Αγγλική
<i>Νόμισμα :</i>	Ευρώ
<i>Επίσημες αργίες :</i>	21 Ιουλίου, 11 Νοεμβρίου
- Εθνικές	Πρωτοχρονιά
- Θρησκευτικές	Πάσχα & Δευτέρα Πάσχα
	Πεντηκοστή, Δευτέρα Αγίου Πνεύματος
	Δεκαπενταύγουστος
	1η Νοεμβρίου (Αγίων Πάντων)
	25η Δεκεμβρίου (Χριστούγεννα)
- Διεθνείς	1η Μαΐου

Κυριότερες πόλεις:

- Βρυξέλλες (πρωτεύουσα) με 1.830.000 κατοίκους (εκτίμηση 2012, μητροπολιτική περιοχή),
- Αμβέρσα με 1.016.926 κατοίκους,
- Λιέγη με 616.817 κατοίκους,
- Γάνδη με 537.364 κατοίκους, και
- Σαρλερουά με 430.000 κατοίκους

Υποδομές:

- Οδικό δίκτυο (μεγάλες οδικές αρτηρίες) 1.756 χλμ,
- σιδηροδρομικό δίκτυο 3.233 χλμ.

Κυριότερα λιμάνια:

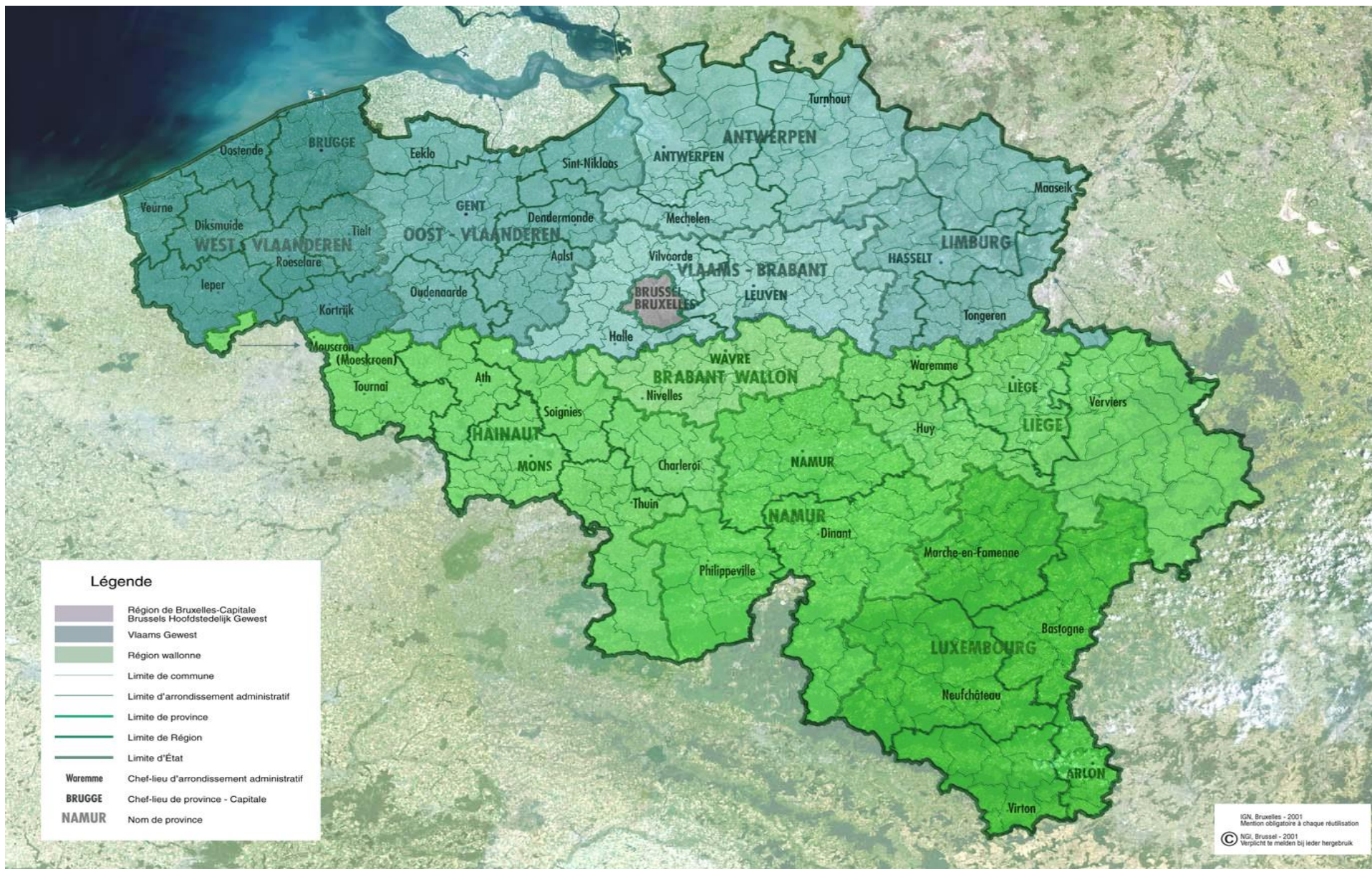
- Αμβέρσα (το δεύτερο μεγαλύτερο ευρωπαϊκό λιμάνι μετά το Ρότερνταμ),
- Λιέγη (τρίτο μεγαλύτερο ποτάμιο λιμάνι της Ευρώπης)
- Γάνδη, και
- Ζίμπρουγκ.

2. ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ

	2009	2010	2011	2012	2013*
Μεταβολή πραγματικού ΑΕΠ (% μεταβολή)	-2,7	+2,4	+1,9	-0,3	0,0
Ακαθάριστη κεφαλαιακή δαπάνη (% μεταβολή)	-8,4	-1,2	+4,2	-0,6	-1,8
Εξαγωγές αγαθών & υπηρεσιών (% μεταβολή)	-11,1	+9,6	+5,5	+0,7	-0,1
Εισαγωγές αγαθών & υπηρεσιών (% μεταβολή)	-10,6	+8,9	+5,7	+0,5	-0,4
Δημοσιονομικό αποτέλεσμα (% του ΑΕΠ)	-5,6	-3,8	-3,7	-3,9	-2,9
Πρωτογενές αποτέλεσμα (% του ΑΕΠ)	-1,9	-0,4	-0,4	-0,5	+0,3
Δημόσιο χρέος (σε δις. ευρώ)	326,0	340,3	361,7	375,4	-
Δημόσιο χρέος (% του ΑΕΠ)	95,7	95,6	97,8	99,8	101,1
Κρατικά έσοδα (σε δις. ευρώ)	163,8	173,3	183,0	191,3	-
Κρατικές δαπάνες (σε δις. ευρώ)	183,1	187,2	197,4	206,5	-
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (% του ΑΕΠ)	-1,4	1,9	-1,1	-1,4	-0,5
Πληθωρισμός (% μεταβολή)	0,0	2,3	3,4	2,6	1,0
Εναρμονισμένος δείκτης ανεργίας (%)	7,9	8,3	7,2	7,6	8,3

Πηγές: *Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux, SPF Finances, Commission Européenne, BCE, EUROSTAT*

Σημειώσεις: * Προσωρινές προβλέψεις της Κεντρικής Τράπεζας Βελγίου όσον αφορά τα δημοσιονομικά στοιχεία έτους 2013, Institut des Comptes Nationaux

3. ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ

Η βελγική οικονομία είναι μια σύγχρονη οικονομία, θεμελιωμένη πρωταρχικώς στη δράση των πολλών ιδιωτικών επιχειρήσεων που εδρεύουν στη χώρα, ενώ τα κύρια πλεονεκτήματα της κεφαλαιοποίησής της αντλούνται από τη στρατηγική θέση της χώρας στο κέντρο της Ευρώπης, τα εξελιγμένα δίκτυα μεταφορών, τη διαφοροποιημένη βιομηχανική και εμπορική σύνθεση της παραγωγικής της βάσης και τον απόλυτα εξωστρεφή προσανατολισμό της βελγικής επιχειρηματικότητας. Ελλείπει ιδίων φυσικών πόρων, το Βέλγιο υποχρεούται να εισάγει μεγάλες ποσότητες πρώτων υλών και να εξάγει μεγάλους όγκους μεταποιημένων (κυρίως βιομηχανικών) αγαθών, γεγονός που καθιστά τη βελγική οικονομία ιδιαίτερα ευάλωτη στις ασταθείς διακυμάνσεις των διεθνών αγορών.

Μετά από τέσσερα χρόνια ισχυρής οικονομικής ανάπτυξης, το δεύτερο εξάμηνο του 2008 και το πρώτο εξάμηνο του 2009 η βελγική οικονομία διήλθε περίοδο βαθιάς ύφεσης, υπό το βάρος της διεθνούς οικονομικής κρίσης. Η οικονομία επλήγη κατ' αρχάς από την κρίση στον τραπεζικό τομέα, καθώς οι τρεις σημαντικότερες βελγικές τράπεζες χρειάστηκε να λάβουν κρατική οικονομική ενίσχυση για να επιβιώσουν (Fortis, Dexia, KBC), ενώ η Fortis κατέληξε επιπλέον να εξαγοραστεί από τον γαλλικό όμιλο BNP Paribas. Στη συνέχεια η κρίση επηρέασε το εξωτερικό εμπόριο της χώρας, το οποίο παραδοσιακά κρατούσε υψηλά όλους τους βελγικούς δημοσιονομικούς δείκτες.

Από την εν λόγω ύφεση, η βελγική οικονομία εξήλθε επισήμως το τρίτο τρίμηνο του έτους 2009, κατόπιν τεσσάρων διαδοχικών τριμήνων καθοδικής αναπτυξιακής πορείας. Το 2012 ωστόσο, η ύφεση έκανε ξανά την εμφάνισή της στο Βέλγιο αρχής γενομένης από το δεύτερο τρίμηνο του έτους. Το βελγικό ΑΕΠ το 2012 συρρικνώθηκε κατά 0,3%, ενώ ταυτόχρονα μειώθηκαν οι επενδύσεις (-0,6%), και αυξήθηκαν ελαφρότατα οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών (+0,7%). Σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα, το 2012 το Βέλγιο υπέστη τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην ευρωζώνη, με την ύφεση να οφείλεται πρωτίστως στην πτώση της εσωτερικής ζήτησης και των ιδιωτικών επενδύσεων λόγω του απαισιόδοξου οικονομικού κλίματος.

Η μελλοντική πορεία της βελγικής οικονομίας παραμένει σχετικά εύθραυστη, κυρίως εξαιτίας του υψηλού δημόσιου χρέους, καθώς και των δημόσιων δαπανών που είναι δύσκολο να μειωθούν δραστικά κατά τα επόμενα έτη, κυρίως εξαιτίας της γήρανσης του πληθυσμού. Ιστορικά το Βέλγιο έχει αντιμετωπίσει και κατά το παρελθόν προβλήματα υπερβολικού χρέους, όπως για παράδειγμα το 1993 (134% του ΑΕΠ). Χάρη σε πολυετή πολιτική δημοσιονομικής προσαρμογής που ακολουθήθηκε τότε, το δημόσιο χρέος υποχώρησε εντυπωσιακά έως το τέλος του 2007 (σε 84% του ΑΕΠ), στη συνέχεια όμως και κατά την περίοδο 2008-2009, με την αρχή της οικονομικής κρίσης και στη συνέχεια την παγκόσμια ύφεση, η πτωτική πορεία του χρέους ανεκόπη. Η ενίσχυση του τραπεζικού κλάδου προς αποφυγή πτώχευσης είχε ως αποτέλεσμα την εκτίναξη του δημόσιου χρέους του κράτους ως ποσοστού του ΑΕΠ σε 95,7% το 2009, 95,6% το 2010, 97,8% το 2011 και 99,8% το 2012, ενώ για το 2013 εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 101,1% και το 2014 σε 102,9% του ΑΕΠ.

Το Βέλγιο, το οποίο κατά τη διάρκεια του 2011, αντιμετώπισε κατά περιόδους σοβαρές δυσκολίες δανεισμού από τις διεθνείς αγορές, εξαιτίας υψηλών επιτοκίων και συνεπώς αυξημένου κόστους δανεισμού με βασικές αιτίες το υψηλό επίπεδο του δημόσιου χρέους και την συνεχιζόμενη πολιτική κρίση, το 2012 αντιμετώπισε ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους δανεισμού από τις αγορές, καθώς τα επιτόκια δανεισμού του βελγικού κράτους αποκλιμακώθηκαν φθάνοντας μάλιστα σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα.

Σημαντικό παράγοντα επιδείνωσης των δημοσιονομικών μεγεθών του Βελγίου το 2012 αποτέλεσε η κρατική συμμετοχή στην ανακεφαλαιοποίηση του γαλλο-βελγικού τραπεζικού ομίλου DEXIA. Στο τέλος του 2012, έπειτα από πολύμηνες τριμερείς διαπραγματεύσεις, έλαβε χώρα η αύξηση του κεφαλαίου του ομίλου DEXIA, ύψους 5,5 δις.

€, η επονομαζόμενη ανακεφαλαιοποίηση, στην οποία το βελγικό κράτος ενέγραψε 15,34 δισ. και το γαλλικό 13,6 δισ. νέες προνομιούχες μετοχές, με ονομαστική τιμή καθορισμένη στα 0,19 € ανά μετοχή. Η συνεισφορά του βελγικού κράτους στην ανακεφαλαιοποίηση ανήλθε σε 2,9 δισ. € (53% του συνολικού ποσού), ενώ του γαλλικού σε 2,6 δισ. € (47% του συνολικού ποσού) και τα ποσοστά συμμετοχής των δύο κρατών στο κεφάλαιο του ομίλου DEXIA ανέρχονται πλέον σε 50,02% για το Βέλγιο και 44,40% για την Γαλλία. Η συμμετοχή στην ανακεφαλαιοποίηση της DEXIA ενεγράφη ως δαπάνη στον βελγικό κρατικό προϋπολογισμό, σύμφωνα με σχετική γνωμοδότηση της EUROSTAT, με αποτέλεσμα την εκτίναξη του δημοσιονομικού ελλείμματος του Βελγίου στο 3,9% του ΑΕΠ το 2012, σημαντικά πάνω από τον στόχο επίτευξης ελλείμματος ύψους 2,8% του ΑΕΠ.

Κοινή διαπίστωση τόσο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσο και διεθνών χρηματοδοτικών οργανισμών αποτελεί το γεγονός ότι η βελγική Κυβέρνηση πρέπει να προβεί άμεσα σε εκτεταμένες περαιτέρω μεταρρυθμίσεις με στόχο τον δραστικό περιορισμό κρατικών δαπανών και την αναμόρφωση του συστήματος κοινωνικών ασφαλίσεων, συντάξεων και υγειονομικής περίθαλψης, προκειμένου να απαλείψει στα αμέσως προσεχή χρόνια το διαρθρωτικό και το ονομαστικό δημοσιονομικό έλλειμμα και να επαναφέρει το δημόσιο χρέος της χώρας σε επίπεδα ελεγχόμενα, κάτω του 100% του ΑΕΠ.

Μετά την αποδοχή –στα τέλη Μαρτίου τ.ε.- από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή της χαλάρωσης των δημοσιονομικών στόχων του Βελγίου στο πλαίσιο του Προγράμματος Σταθερότητας, δεν αναμένεται να επέλθει διαρθρωτική δημοσιονομική εξισορρόπηση εντός του 2015, όπως ήταν ο αρχικός προγραμματισμός, στόχος ο οποίος ουσιαστικά μετατίθεται χρονικά κατά ένα έτος, το 2016. Στα τέλη Μαρτίου τ.ε., η βελγική κυβέρνηση έλαβε την έγκριση της Ευρ. Επιτροπής για μία ελαφρά χαλάρωση του αρχικού στόχου για μείωση του ελλείμματος κατά το τρέχον έτος στο 2,15% του ΑΕΠ, με ταυτόχρονη απαίτηση για λήψη μέτρων προς ουσιαστικό περιορισμό του διαρθρωτικού ελλείμματος στο 1,8% του ΑΕΠ το 2013. Η χαλάρωση αυτή αιτιολογήθηκε με το σκεπτικό ότι δεν θα έπρεπε να πληγεί η πραγματική οικονομία από επώδυνα δημοσιονομικά μέτρα τα οποία θα έπλητταν ακόμη περισσότερο και εν μέσω παρατεινόμενης οικονομικής κρίσης την αγοραστική δύναμη του πληθυσμού και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων.

4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Στο τέλος Νοεμβρίου 2011, η συμφωνία σχηματισμού κυβέρνησης συνασπισμού από 6 βελγικά κόμματα υπό τον σοσιαλιστή πρωθυπουργό Elio Di Rupo άνοιξε το δρόμο για σχηματισμό ομοσπονδιακής κυβέρνησης, με βασικό σκοπό τον καθησυχασμό των κοινοτικών οργάνων και των διεθνών αγορών, που προς το τέλος του 2011 είχαν εντείνει τις πιέσεις τους στη βελγική οικονομία.

Το αρχικό σχέδιο προϋπολογισμού του 2012 στόχευε στη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος της χώρας στο 2,8% του ΑΕΠ, και μεσοπρόθεσμος στόχος ήταν η εξισορρόπηση εσόδων—δαπανών έως το 2015 και η δημοσιονομική εξυγίανση. Αρχικά επιδιώχθηκε η εξοικονόμηση 11,3 δις. € με μείωση των κρατικών δαπανών κατά 42% και αύξηση των εσόδων κατά 34% στον προϋπολογισμό του 2012, καθώς επίσης και με υιοθέτηση πρόσθετων εκτάκτων, αλλά και διαθρωτικής φύσεως μέτρων. Τον Ιανουάριο του 2012, η βελγική κυβέρνηση ανήγγειλε πρόσθετα δημοσιονομικά μέτρα παγώματος των ομοσπονδιακών δαπανών το 2012, καθώς επίσης υιοθέτησε σειρά πρόσθετων διοικητικών μέτρων κυρίως για την πάταξη της φοροαποφυγής. Περαιτέρω, στις αρχές Μαρτίου του 2012 επετεύχθη πολιτική συμφωνία μεταξύ των πολιτικών δυνάμεων που στηρίζουν την κυβέρνηση συνεργασίας, με σκοπό την αναπροσαρμογή του ήδη περιοριστικού ομοσπονδιακού προϋπολογισμού του 2012 προς εξοικονόμηση πρόσθετων κονδυλίων €2,5 δις. πέραν των περικοπών €11,3 δις. που είχαν προβλεφθεί στο αρχικό σχέδιο προϋπολογισμού. Τα δημοσιονομικά μέτρα που ανακοινώθηκαν το Μάρτιο και χαρακτηρίστηκαν από την Κυβέρνηση συνασπισμού ως δίκαια και ισορροπημένα, συνίσταντο κυρίως σε πρόσθετη φορολόγηση των χρηματιστηριακών συναλλαγών, των προϊόντων καπνού, καθώς και σε εντατική εκστρατεία πάταξης της φοροαποφυγής και της φορολογικής απάτης και περικοπές περιττών κρατικών δαπανών. Στη συνέχεια και στη διάρκεια της περασμένης χρονιάς, ανακοινώθηκαν και πρόσθετα μέτρα, κυρίως φορολογικής χροιάς, τα οποία αντιμετωπίστηκαν με «στωική» διάθεση από τις θιγόμενες πληθυσμιακές και οικονομικές μονάδες, ωστόσο ήγειραν και ορισμένη κριτική.

Στις 20 Νοεμβρίου 2012, με σημαντικότερη καθυστέρηση της όλης διαδικασίας κατάρτισης του προϋπολογισμού του 2013 και έπειτα από μακρές ενδοκυβερνητικές διαβουλεύσεις μεταξύ των πολιτικών δυνάμεων του κυβερνητικού συνασπισμού, αλλά και με τους κοινωνικούς εταίρους, το υπουργικό συμβούλιο σε περιορισμένη σύνθεση κατέληξε σε συμφωνία επί του προϋπολογισμού του τρέχοντος έτους. Συγκεκριμένα, αποφασίστηκε η λήψη πρόσθετων ειδικών μέτρων για την απασχόληση, την επανεκκίνηση της οικονομίας και την τόνωση της ανταγωνιστικότητας. Η κυβέρνηση συνασπισμού αποφάσισε επίσης σχετικό πάγωμα των μισθών κατά την διετία 2013-2014, χωρίς ωστόσο να θιγούν οι ελάχιστοι μισθοί. Η βελγική ομοσπονδιακή κυβέρνηση βρισκόταν σε αναζήτηση κονδυλίων περίπου 3,7 δις. € προκειμένου να περιορίσει το δημοσιονομικό έλλειμμα του 2013 στο 2,15%, σύμφωνα με τον αρχικό στόχο του προγράμματος σταθερότητας. Στην αρχική συμφωνία επί του προϋπολογισμού του 2013, περιελήφθη εξοικονόμηση 674 εκατ. € από περικοπές πρωτογενών δαπανών, 710 εκατ. € από το σύστημα κοινωνικών ασφαλίσεων, 1,07 δις. € από φορολογικά μέτρα και 1,32 δις. € από διάφορα άλλα μέτρα. Η κυβέρνηση συμφώνησε επίσης να αναθεωρήσει τη νομοθεσία για την ανταγωνιστικότητα, κατά τρόπον ώστε, χωρίς να καταργηθεί η τιμαριθμική αναπροσαρμογή των μισθών, να περιοριστούν στο ελάχιστο κατά την προσεχή διετία οι μισθολογικές αυξήσεις, ώστε να χαλιναγωγηθεί το εργατικό κόστος και να καλυφθεί το έλλειμμα ανταγωνιστικότητας της χώρας έναντι των γειτονικών ανταγωνιστριών της χωρών.

Τα βασικά μέτρα δημοσιονομικής εξοικονόμησης και αύξησης των κρατικών εσόδων του βελγικού κρατικού προϋπολογισμού για το 2013, όπως συμφωνήθηκαν στις 20 Νοεμβρίου 2012, περιέλαβαν πολύ περιορισμένες αυξήσεις του επιπέδου μισθών την προσεχή διετία, και σε καμία περίπτωση πέραν των ορίων του συστήματος τιμαριθμικής

αναπροσαρμογής (χωρίς το μέτρο «παγώματος» των μισθών να έχει ωστόσο εφαρμογή στους χαμηλόμισθους), μείωση των κρατικών δαπανών κυρίως μέσω μη αναπλήρωσης θέσεων αποχωρούντων υπαλλήλων, μείωση των δαπανών κοινωνικών ασφαλίσεων, καθολική εφαρμογή του φόρου επί εισοδημάτων κεφαλαίου με συντελεστή 25%, αύξηση των ειδικών φόρων στον καπνό και τα οινόπνευμάτωση, φορολόγηση των κερδών εταιρειών από συναλλαγές μετοχών με συντελεστή 0,4%, μείωση των πλασματικών τόκων που συνιστούν βασικό σύστημα φοροαπαλλαγών για τις επιχειρήσεις, αύξηση της φορολόγησης επί των ασφαλιστρών ζωής σε 2%, αύξηση του συντελεστή εργοδοτικών εισφορών για μερική ανεργία, καταπολέμηση της φοροαποφυγής και των καταχρήσεων του συστήματος κοινωνικών ασφαλίσεων, παροχή φορολογικής αμνηστίας με επιβολή χρηματικών ποινών για επαναπατριζόμενα κεφάλαια από σοβαρή και οργανωμένη φοροδιαφυγή, καθώς και διάφορα άλλα εισπρακτικά μέτρα ή ευκαιριακά έσοδα.

Στις 30 Μαρτίου τρέχοντος έτους εξάλλου, η βελγική ομοσπονδιακή κυβέρνηση κατέληξε σε συμφωνία επί των δημοσιονομικών μέτρων πρόσθετης εξοικονόμησης τα οποία θα ληφθούν κατά το τρέχον έτος. Με τον τρόπο αυτό, ολοκληρώθηκε η διαδικασία δημοσιονομικού ελέγχου που έλαβε χώρα στη διάρκεια του Μαρτίου τ.ε., με στόχο τον περιορισμό του φετινού δημοσιονομικού ελλείμματος σε ποσοστό 2,46% του ΑΕΠ, σύμφωνα με τις αναθεωρημένες τον Μάρτιο δεσμεύσεις της χώρας έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα μέτρα πρόσθετης δημοσιονομικής εξοικονόμησης θα ανέλθουν σε 1,434 δις. €, προκειμένου το φετινό έλλειμμα να περιοριστεί στο 2,46% του ΑΕΠ. Σύμφωνα με την βελγική κυβέρνηση, τα συμφωνηθέντα νέα δημοσιονομικά μέτρα θα λειτουργήσουν προς την κατεύθυνση της εξυγίανσης των δημοσίων οικονομικών της χώρας, θα είναι διαρθρωτικού χαρακτήρα, δηλαδή θα επιφέρουν μόνιμα και μακροπρόθεσμα αποτελέσματα, ενώ από την άλλη προστατεύουν στο μέγιστο δυνατό βαθμό την αγοραστική δύναμη των πολιτών, αλλά και ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα των βελγικών επιχειρήσεων, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων, οι οποίες κατά την αντίληψη της κυβέρνησης θα είναι εκείνες που θα οδηγήσουν την χώρα στην έξοδο από την κρίση. Στις 30 Ιουνίου τρέχοντος έτους επήλθε τέλος ενδοκυβερνητική συμφωνία για πρόσθετα μέτρα δημοσιονομικής εξοικονόμησης ύψους 750 εκατ. € φέτος (που αναλύεται σε 524 εκατ. € συν 226 εκατ. € ως περιθώριο ασφαλείας) και 2,4 δις. € για το 2014. Η φετινή πρόσθετη δημοσιονομική εξοικονόμηση θα πρέπει, εφ' όσον επιτύχει τους στόχους της, να φέρει το ονομαστικό ομοσπονδιακό έλλειμμα του 2013 στο 2,4% του ΑΕΠ, σαφώς σε κατώτερο επίπεδο του 2,7% του ΑΕΠ που είχε απαιτήσει η Ευρ. Επιτροπή.

Η βελγική κυβέρνηση θα πρέπει μέχρι τις 21 Σεπτεμβρίου τ.ε. να παρουσιάσει στην Ευρ. Επιτροπή λεπτομερή έκθεση που θα περιλαμβάνει όλα τα πρόσθετα μέτρα δημοσιονομικής εξοικονόμησης, ενώ μέχρι τα τέλη του τρέχοντος έτους θα πρέπει το ονομαστικό έλλειμμα να έχει κατέβει τουλάχιστον στο 2,7% του ΑΕΠ και να έχουν ετοιμαστεί οι κανονιστικές και νομοθετικές ρυθμίσεις που είναι αναγκαίες για να επιτευχθεί συντονισμός τόσο σε ομοσπονδιακό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο για την υλοποίηση προγράμματος μεταρρυθμίσεων και δημοσιονομικής εξυγίανσης, μεσοπρόθεσμου χρονικού ορίζοντα.

Είναι βέβαιο ότι η εξοικονόμηση αυτή δημοσιονομικών πόρων, που μέχρι σήμερα υλοποιείται από την Κυβέρνηση Di Rupo βασικά μέσω φορολογικών μέτρων και «παγώματος» κρατικών δαπανών και πάντοτε με το σκεπτικό της ήπιας λιτότητας ώστε να θιγούν κατά το λιγότερο δυνατόν οι πολίτες, οι επιχειρήσεις και η οικονομική ανάπτυξη, θα πρέπει κατά την προσεχή τριετία και μέχρι το 2016 να ενταθεί δια της λήψης πληθώρας πρόσθετων μέτρων, προκειμένου να επιτευχθούν οι αναθεωρημένοι δημοσιονομικοί στόχοι της ισοσκελίσης. Εάν στις ως άνω παραμέτρους προστεθεί και η προσπάθεια που καταβάλλεται προς την κατεύθυνση της «6^{ης} Μεταρρύθμισης του Κράτους», που αποτελεί κεντρικό πυρήνα της συμφωνίας σχηματισμού κυβέρνησης συνασπισμού στα τέλη του 2011 (και στηρίζεται από 8 συνολικά πολιτικά κόμματα), η οποία προβλέπει ανακατανομή ρόλων και μεταφορά αρμοδιοτήτων από την ομοσπονδιακή προς τις περιφερειακές και τοπικές κυβερνήσεις με ταυτόχρονη ενίσχυση της οικονομικής αυτονομίας των τελευταίων, είναι

φανερό ότι συντίθεται ένα ιδιαίτερα δύσκολο σκηνικό για την όποια βελγική κυβέρνηση και το βελγικό λαό κατά την προσεχή τριετία. Το σκηνικό αυτό είναι δε ενδεχόμενο να επιδεινωθεί δεδομένου ότι το 2014 προγραμματίζονται εθνικές εκλογές οι οποίες κρίνονται ιδιαίτερα κρίσιμες για το μέλλον του Βελγίου ως ομοσπονδιακής δημοκρατίας.

Στα τέλη Μαρτίου τρέχοντος έτους ανακοινώθηκαν από τη βελγική Στατιστική Υπηρεσία (Institut des Comptes Nationaux) τα στοιχεία δημοσιονομικού ελλείμματος και δημοσίου χρέους του Βελγίου για το έτος 2012, καθώς επίσης και σειρά μακροοικονομικών δεικτών για το περασμένο έτος, τα οποία αναθεωρήθηκαν στη συνέχεια, με την τελευταία επικαιροποίησή τους να λαμβάνει χώρα στα μέσα Ιουνίου τ.ε. Με βάση τα εν λόγω στοιχεία, το δημοσιονομικό έλλειμμα το 2012 ανήλθε σε €14,85 δις., ήτοι 3,9% του ΑΕΠ (ενώ το πρωτογενές έλλειμμα σε €1,87 δις. ή 0,5% του ΑΕΠ). Σημειώνουμε ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα του 2011 είχε ανέλθει σε 13,78 δις. €, αντιπροσωπεύοντας 3,7% του ΑΕΠ. Το δημόσιο χρέος ανήλθε σε €375,39 δις., ήτοι 99,8% του ΑΕΠ, έναντι €361,67 δις. ή 97,8% του ΑΕΠ το 2011.

Οι πρωτογενείς δαπάνες αυξήθηκαν κατά 1,4% του ΑΕΠ και ανήλθαν σε 51,3% του ΑΕΠ, κυρίως ως αποτέλεσμα των αυξήσεων των παροχών κοινωνικής ασφάλισης (+0,8% του ΑΕΠ), καθώς και των κεφαλαιακών δαπανών (+0,7% του ΑΕΠ). Οι δαπάνες τόκων αυξήθηκαν κατά 0,2% του ΑΕΠ και ανήλθαν συνολικά σε 3,5% του ΑΕΠ. Τα κρατικά έσοδα αυξήθηκαν κατά 1,4% του ΑΕΠ, ανερχόμενα σε 50,9% του ΑΕΠ, κυρίως λόγω σημαντικής αύξησης των πάσης φύσεως φορολογικών εσόδων κατά 1,2% του ΑΕΠ.

Η αύξηση των κεφαλαιακών δαπανών το 2012 οφείλεται στην εγγραφή της ανακεφαλαιοποίησης του τραπεζικού ομίλου DEXIA ως δαπάνης στον βελγικό κρατικό προϋπολογισμό. Τούτο είχε ως αποτέλεσμα την χειροτέρευση του δημοσιονομικού ελλείμματος για το περασμένο έτος, η οποία προς στιγμινή δημιούργησε ανησυχία στη βελγική κυβέρνηση σχετικά με το πώς η εξέλιξη αυτή θα αντιμετωπιζόταν από πλευράς Ευρ. Επιτροπής. Ωστόσο, οι όποιοι φόβοι της βελγικής πλευράς γρήγορα διαλύθηκαν καθώς η Επιτροπή, αναγνώρισε αφ' ενός τις επιπτώσεις της δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας στους ρυθμούς ανάπτυξης της βελγικής οικονομίας, και αφ' ετέρου έδωσε στην βελγική κυβέρνηση το δικαίωμα να παρεκκλίνει του αρχικού στόχου για το δημοσιονομικό έλλειμμα και φέτος.

Η αύξηση του δημοσίου χρέους κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ έναντι του 2011 αιτιολογείται από την Κεντρική Τράπεζα του Βελγίου ως οφειλόμενη κυρίως στη συμμετοχή στον ευρωπαϊκό μηχανισμό στήριξης της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας (EFSF), καθώς και στις πρώτες κεφαλαιακές συνεισφορές του Βελγίου στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ESM) που αντιστοιχούν σε 1,7% του ΑΕΠ.

Όσον αφορά το δημοσιονομικό έλλειμμα, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση κατέγραψε το 2012 έλλειμμα ύψους 3,4% του ΑΕΠ (στο ίδιο επίπεδο με το 2011), οι περιφέρειες και οι κοινότητες κατέγραψαν έλλειμμα 0,1% του ΑΕΠ (έναντι 0,2% το 2011), οι τοπικές αρχές έκλεισαν με έλλειμμα 0,3% του ΑΕΠ (έναντι 0,1% το 2011), και τέλος οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης κατέγραψαν έλλειμμα 0,1% του ΑΕΠ (έναντι ισοσκελισμένου προϋπολογισμού το 2011).

Από πλευράς λοιπών μακροοικονομικών δεικτών κυριαρχεί η ελαφρά υφεσιακή πορεία της βελγικής οικονομίας το 2012, με αρνητικό ρυθμό ανάπτυξης 0,3%, με μείωση των επενδύσεων (-0,6%), και ελαφρότατη αύξηση των εξαγωγών. Σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα του Βελγίου, το 2012 το Βέλγιο υπέστη τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην ευρωζώνη. Η ύφεση οφείλεται πρωτίστως στην πτώση της εσωτερικής ζήτησης, ενώ οι επιχειρήσεις μείωσαν αισθητά τις επενδύσεις τους (μείωση ακαθάριστων επενδύσεων σε πάγια στοιχεία 0,6%), και ταυτόχρονα υπήρξε καθαρή επιβράδυνση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών, οι οποίες αυξήθηκαν κατά 0,7% το 2012 έναντι ρυθμού αύξησής τους το 2011 κατά 5,5%. Ταυτόχρονα, οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 0,5%, ενώ το 2011 είχαν αυξηθεί κατά 5,7%. Όσον αφορά την ανεργία, το 2012 ο εναρμονισμένος δείκτης ανεργίας ανήλθε σε 7,6%, έναντι 7,2% το 2011.

Παρατηρούμε την σαφή βελτίωση του δείκτη πληθωρισμού το 2012 σε 2,6% από 3,4% το 2011, ο οποίος πλησίασε τον μέσο όρο των γειτονικών χωρών. Η πτώση του πληθωρισμού ερμηνεύεται κυρίως ως αποτέλεσμα του σχετικού περιορισμού κατά το 2012 της ανόδου των τιμών των ενεργειακών προϊόντων. Επίσης, το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών παρουσίασε ελαφρά επιδείνωση και ανήλθε το 2012 σε 1,4% του ΑΕΠ, έναντι ελλείματος 1,1% του ΑΕΠ το 2011.

Οι εκτιμήσεις της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου για το 2013 αναφέρουν μηδενικό ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ, μείωση των εξαγωγών και των εισαγωγών (κατά 0,1% και 0,4% αντιστοίχως), ακόμη μεγαλύτερη μείωση των ακαθάριστων επενδύσεων (-1,8%), σταθεροποίηση του επιπέδου εσωτερικής ζήτησης, επιδείνωση του εναρμονισμένου δείκτη ανεργίας στο 8,3%, περαιτέρω πτώση του πληθωρισμού στο 1%, και ελαφρά βελτίωση του ελλείματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών σε 0,5% του ΑΕΠ.

5. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Η βελγική οικονομία είναι μία ανοικτή οικονομία, η ευμάρεια της οποίας εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από το εξωτερικό εμπόριο και τις εισαγωγές. Μεταπολεμικά, οι ξένες επενδύσεις έχουν παίξει καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη του Βελγίου, αναπτύσσοντας τεχνολογία και δημιουργώντας τεχνογνωσία και θέσεις εργασίας. Τόσο η ομοσπονδιακή όσο και οι περιφερειακές κυβερνήσεις, ενθαρρύνουν και επιδιώκουν την εισροή ξένων επενδύσεων, στις οποίες παρέχουν καθεστώς εθνικής μεταχείρισης. Το Βέλγιο έχει άριστο ιστορικό στον τομέα των απαλλοτριώσεων, οι οποίες διενεργούνται σε περιπτώσεις αναγκών για δημιουργία υποδομών, καταβάλλονται επαρκείς αποζημιώσεις στους δικαιούχους, και γενικά διενεργούνται χωρίς να γίνεται διάκριση εις βάρος αλλοδαπών επιχειρήσεων.

Η αρμοδιότητα για παροχή επενδυτικών κινήτρων και επιχορηγήσεων ανήκει στις 3 περιφέρειες του Βελγίου (Βρυξέλλες, Φλάνδρα και Βαλλονία), με βάση τη σχετική νομοθεσία του 1980 περί αποκέντρωσης εξουσιών. Οι 3 βελγικές περιφέρειες διαθέτουν ειδικές υπηρεσίες προσέλκυσης επενδύσεων, και συγκεκριμένα τις: Flanders Investment & Trade στη Φλάνδρα, Invest in Wallonia (AWEX) στη Βαλλονία και Brussels Invest & Export στις Βρυξέλλες. Η επενδυτική πολιτική των περιφερειών εστιάζει στην προώθηση της καινοτομίας, της τεχνολογικής έρευνας και ανάπτυξης, της εξοικονόμησης ενέργειας, των φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών, των εξαγωγών και –πάνω απ' όλα- στην ενίσχυση της απασχόλησης. Βεβαίως, ζητήματα όπως φορολογίας, κοινωνικών ασφαλίσεων, μισθών, ρυθμίζονται ακόμη κατά το μεγαλύτερο μέρος τους σε ομοσπονδιακό επίπεδο, ωστόσο επίκειται μεταφορά αρμοδιοτήτων από την ομοσπονδιακή στις περιφερειακές και τοπικές κυβερνήσεις, στο πλαίσιο της δρομολογημένης «6^{ης} Μεταρρύθμισης του Κράτους». Τα χορηγούμενα σε εθνικό επίπεδο κίνητρα είναι πλήρως συμβατά και εναρμονισμένα με τους κανονισμούς της Ε.Ε.

Η βελγική φορολογική νομοθεσία προβλέπει (από 1.1.2006) τη δυνατότητα εταιρειών που είναι εγκατεστημένες στο Βέλγιο (εγχώριες ή αλλοδαπές) να εκπίπτουν από τα φορολογητέα τους κέρδη ποσοστό των συνολικών ιδίων κεφαλαίων τους, συνδεδεμένου με το επιτόκιο του μακροπρόθεσμου (10ετούς διάρκειας) βελγικού κρατικού ομολόγου (βλ. και κατωτέρω, υπό κεφάλαιο 7 παράγραφος 1, σχετικά με το καθεστώς των πλασματικών τόκων). Σημειώνεται ότι ο ονομαστικός συντελεστής φορολογίας εταιρικών κερδών στο Βέλγιο ανέρχεται σε 33,99%, ενώ ειδικές ρυθμίσεις μειώνουν τον συντελεστή για μικρομεσαίες και άλλες επιχειρήσεις (βλ. ομοίως κατωτέρω).

Οι πληρωμές και μεταβιβάσεις εγχώρια ή στην αλλοδαπή δεν προαπαιτούν ειδική άδεια, ενώ μπορούν να γίνονται τόσο σε ευρώ, όσο και σε άλλα νομίσματα. Η βελγική εταιρική νομοθεσία δεν θέτει περιορισμούς στην αναλογία χρέους προς ίδια κεφάλαια, ενώ η διανομή μερισμάτων γίνεται ελεύθερα, εκτός περιπτώσεων στις οποίες η διανομή θα μείωνε το καθαρό ενεργητικό σε επίπεδο κατώτερο του καταβληθέντος εταιρικού κεφαλαίου. Δεν επιβάλλονται εξάλλου φόροι ή άλλου είδους επιβαρύνσεις κατά τον επαναπατρισμό επένδυσης ή κερδών θυγατρικής κατά τη λειτουργία ή το κλείσιμό της.

Στο Βέλγιο παρέχεται εξάλλου επαρκής νομική προστασία, η δικαιοσύνη είναι ανεξάρτητη και αρκετά ταχεία και αποτελεσματική, αν και μερικές φορές παρατηρούνται καθυστερήσεις λόγω φόρτου υποθέσεων. Το βελγικό δικαστικό σύστημα προσφέρεται ιδιαίτερα ως μέσον επίλυσης εμπορικών διαφορών και προστασίας δικαιωμάτων ιδιοκτησίας. Η διαδικασία πτώχευσης εμπίπτει στη δικαιοδοσία των εμπορικών δικαστηρίων, και μπορεί να ξεκινήσει από πιστωτή της επιχείρησης ή από άλλο τρίτο μέρος (συμπεριλαμβανομένης εισαγγελικής αρχής). Η νομοθεσία διακρίνει μεταξύ διαφορετικών τάξεων πιστωτών, και το δικαστήριο διορίζει ελεγκτή δικαστικό (που επιβλέπει την διαδικασία πτώχευσης) και έναν ή περισσότερους εκκαθαριστές (που εκποιούν στοιχεία ενεργητικού προκειμένου να πληρωθούν οι πιστωτές). Η βελγική νομοθεσία προβλέπει εξάλλου δυνατότητα

αναδιάρθρωσης των χρεών μιας επιχείρησης με δικαστική επιτήρηση, που δίνει την ευκαιρία είτε φιλικού διακανονισμού με τους πιστωτές της, ή σύναψης συμφωνίας συνολικής αναδιάρθρωσης με αυτούς, ή τέλος μεταβίβασης όλων ή μέρους των δραστηριοτήτων της εταιρείας σε ένα ή περισσότερα τρίτα μέρη.

Το Βέλγιο διαθέτει αποτελεσματική νομοθεσία για την μεσολάβηση και την διαιτησία στο πλαίσιο του βελγικού κώδικα πολιτικής δικονομίας, ενώ ταυτόχρονα είναι μέλος του Διεθνούς Κέντρου για την Επίλυση Επενδυτικών Διαφορών (ICSID) και συχνά περιλαμβάνει σχετική ρήτρα διαιτησίας σε επενδυτικές συμφωνίες. Είναι επίσης μέλος της Σύμβασης της Ν. Υόρκης για την Αναγνώριση και Εφαρμογή Αλλοδαπών Αποφάσεων Διαιτησίας (New York Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards) του 1958. Το βελγικό κράτος αποδέχεται εξάλλου δεσμευτική διεθνή διαιτησία για επίλυση διαφορών με ξένους επενδυτές.

Στο Βέλγιο δεν υφίστανται περιορισμοί για τους ξένους επενδυτές. Οι ξένοι επενδυτές μπορούν να σχηματίσουν κοινοπραξίες και συνεταιρισμούς υπό τους ίδιους όρους όπως και οι Βέλγοι, με εξαίρεση ορισμένα επαγγέλματα όπως οι γιατροί, οι δικηγόροι, οι λογιστές και οι αρχιτέκτονες, όπου απαιτείται μία πρόσθετη πιστοποίηση των εμπλεκομένων. Όλοι οι επενδυτές, Βέλγοι και μη, πρέπει να διαθέτουν ειδική άδεια για το άνοιγμα και τη λειτουργία πολυκαταστημάτων, για την παροχή υπηρεσιών μεταφορών και ασφάλειας, καθώς και για την παραγωγή, συσκευασία και διάθεση τροφίμων, την κοπή και κατεργασία διαμαντιών, και την εμπορία όπλων και εκρηκτικών. Στο Βέλγιο υπάρχει ανταγωνιστική ισορροπία μεταξύ κρατικών και ιδιωτικών εταιρειών όσον αφορά τους όρους πρόσβασης στην αγορά, σε πιστώσεις, σε προμήθειες και αδειοδοτήσεις.

Τα δικαιώματα ιδιοκτησίας προστατεύονται επαρκώς νομοθετικά, η δικαστική εξουσία είναι ανεξάρτητη και αποτελεσματική στην επιβολή της σχετικής νομοθεσίας. Το Βέλγιο εξάλλου πληροί πολύ υψηλές προδιαγραφές όσον αφορά την προστασία δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Τα Δ.Π.Ι. προστατεύονται με βάση την εθνική και την κοινοτική νομοθεσία.

Επίσης, η πολιτική ανταγωνισμού είναι διαφανής, η σχετική νομοθεσία προστατεύει τον ανταγωνισμό και είναι συμβατή με την κοινοτική νομοθεσία. Η φορολογική, η εργατική, η υγειονομική / ασφαλιστική νομοθεσία, οι κανονισμοί ασφάλειας εργασίας και η λοιπή νομοθεσία που στοχεύει στην αποφυγή στρεβλώσεων ή εμποδίων στις επενδύσεις και την οικονομική δραστηριότητα γενικότερα, βρίσκεται σε επίπεδα τουλάχιστον αντίστοιχα των κοινοτικών χωρών. Ωστόσο, ορισμένες φορές οι ξένοι επενδυτές –και όχι μόνο– σε ορισμένους κλάδους της οικονομίας αντιμετωπίζουν προβλήματα εξαιτίας ειδικού κανονιστικού πλαισίου για την προστασία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, καθώς και των αρκετά ισχυρών συνδικαλιστικών οργανώσεων. Οι βελγικές κυβερνήσεις των τελευταίων ετών καταβάλλουν προσπάθεια για μείωση της γραφειοκρατίας και βελτίωση της διαφάνειας.

Στο πλαίσιο αυτό, η βελγική κυβέρνηση πρόσφατα τροποποίησε το θεσμικό πλαίσιο για την προστασία του ανταγωνισμού και τον έλεγχο του επιπέδου των τιμών, επιφέροντας σημαντικές μεταβολές τόσο σε διαδικασίες, όσο και σε θεσμικό επίπεδο. Η μεταρρύθμιση κατ'αρχάς αναδιοργανώνει πλήρως τη βελγική αρχή ανταγωνισμού, βελτιώνοντας σημαντικά την αποτελεσματικότητά της και δίνοντάς της πρόσθετες αρμοδιότητες, προσδίδοντάς της περισσότερο χαρακτήρα επιτελικής – εκτελεστικής μονάδας, παρά νομικής – δικαστικής υπηρεσίας που προκαλούσε μεγάλες καθυστερήσεις στην πρόοδο επίλυσης εκκρεμών υποθέσεων. Επίσης, δημιουργείται ένα παρατηρητήριο τιμών και δίδεται στην αρχή ανταγωνισμού η αρμοδιότητα παρέμβασης σε περιπτώσεις υπερβολικών τιμών ή περιθωρίων κέρδους. Υιοθετούνται επίσης περισσότερο ταχείες και αποτελεσματικές διαδικασίες, ενώ επεκτείνονται η υπευθυνότητα και οι διοικητικές κυρώσεις σε περιπτώσεις παραβίασης του ανταγωνισμού, πέραν των επιχειρήσεων, και σε στελέχη αυτών.

Το Βέλγιο διαθέτει θεσμικό πλαίσιο για την διευκόλυνση της ελεύθερης ροής οικονομικών πόρων. Οι πιστώσεις διατίθενται χωρίς διακρίσεις σε εγχώριους και αλλοδαπούς επενδυτές. Το βελγικό τραπεζικό σύστημα είναι εξαιρετικά ανεπτυγμένο και οργανωμένο, και με καλές ανταποκρίσεις ξένων τραπεζικών ιδρυμάτων, δεδομένου ότι εξαιτίας της εξωστρέφειας της βελγικής οικονομίας, άνω του ημίσεως των εγχώριων τραπεζικών δραστηριοτήτων έχουν να κάνουν με το εξωτερικό. Οι μεγαλύτερες τράπεζες του Βελγίου εκπροσωπούνται με θυγατρικές, υποκαταστήματα και γραφεία αντιπροσώπευσης σε πολλές χώρες. Η αναλογία τραπεζών-πληθυσμού στο Βέλγιο είναι από τις υψηλότερες στον κόσμο, ωστόσο η τραπεζική αγορά είναι εξαιρετικά συγκεντρωμένη, καθώς περίπου 80% των καταθέσεων βρίσκονται στα 5 μεγαλύτερα τραπεζικά ιδρύματα. Ο τραπεζικός κλάδος στο Βέλγιο θεωρείται γενικά αρκετά υγιής, ωστόσο ήταν από τους πρώτους που επλήγησαν από την διεθνή οικονομική κρίση, γεγονός που οδήγησε αφ' ενός τη βελγική κυβέρνηση να τον στηρίξει, και αφ' ετέρου σε μία σειρά εσωτερικών ζυμώσεων και ανακατατάξεων. Η αρμοδιότητα εποπτείας του τραπεζικού και του ασφαλιστικού συστήματος βαρύνει την Κεντρική Τράπεζα του Βελγίου (BNB), σε στενή συνεργασία με την βελγική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (Financial Services & Markets Authority – FSMA), η οποία εποπτεύει την κεφαλαιαγορά, τα χρηματοοικονομικά προϊόντα και υπηρεσίες, και τις χρηματιστηριακές εταιρείες και εταιρείες διαχείρισης επενδυτικών χαρτοφυλακίων.

Το Βέλγιο διαθέτει επίσης μία εξαιρετικά λειτουργούσα χρηματαγορά. Στο τέλος του 2000 το Χρηματιστήριο Βρυξελλών συγχωνεύθηκε με εκείνα του Παρισιού, του Άμστερνταμ και λίγο αργότερα, το 2002, με το Χρηματιστήριο της Λισσαβώνας, σχηματίζοντας το EURONEXT, το οποίο αργότερα, το 2007, συγχωνεύθηκε με το Χρηματιστήριο Ν. Υόρκης, χαρακτηρίζεται δε από αρκετά ευέλικτες διαδικασίες για αυξήσεις κεφαλαίων, εκδόσεις νέων μετοχών, ομολόγων κλπ. Η βελγική νομοθεσία ρυθμίζει τη λειτουργία της χρηματιστηριακής αγοράς κατά τρόπον ώστε να προστατεύονται τα συμφέροντα όλων των επενδυτών αδιακρίτως, εγχώριων και ξένων, από αθέμιτες πρακτικές, επιθετικές εξαγορές κλπ. Σημειωτέον ότι σε εξέλιξη βρίσκεται η συγχώνευση της Intercontinental Exchange και της NYSE EURONEXT που είναι η μητρική εταιρεία του Χρηματιστηρίου Βρυξελλών. Η συγχώνευση (εξαγορά της NYSE EURONEXT από την Intercontinental Exchange) είχε ανακοινωθεί τον Δεκέμβριο του 2012, έχει εγκριθεί από τους μετόχους των δύο οργανισμών και έχει λάβει την συγκατάθεση της Ευρ. Επιτροπής.

6. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΞΕΝΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΤΗ ΧΩΡΑ. ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΙΔΡΥΣΗΣ.

1. Η επιλογή μεταξύ θυγατρικής εταιρείας ή υποκαταστήματος

Ο ξένος επενδυτής που ενδιαφέρεται να ασκήσει επιχειρηματική δραστηριότητα στο Βέλγιο, έχει τη δυνατότητα να το πράξει είτε με την ίδρυση θυγατρικής εταιρείας είτε με τη σύσταση υποκαταστήματος. Η επιλογή αυτή συνεπάγεται την επέλευση σημαντικών έννομων συνεπειών για την έννομη και οικονομική μεταχείριση της επιχείρησης από το βελγικό κράτος.

Η παρουσία του ξένου επενδυτή στη χώρα μέσω της σύστασης θυγατρικής εταιρείας ισοδυναμεί με ίδρυση νέας εταιρείας, αμιγώς βελγικής ιθαγένειας, με πλήρως ξεχωριστή νομική προσωπικότητα από τη μητρική εταιρεία, η οποία δε φέρει ουδεμία ευθύνη για τις πληρωμές και τα χρέη της θυγατρικής της. Λόγω της βελγικής ιθαγένειας, η θυγατρική εταιρεία διέπεται από το βελγικό δίκαιο για το σύνολο των θεμάτων που την αφορούν (φορολογία, κοινωνική ασφάλιση, ΦΠΑ., εταιρικές υποχρεώσεις κλπ.).

Αντιθέτως, το υποκατάστημα, δεν έχει ξεχωριστή νομική προσωπικότητα από την εταιρεία της χώρας προέλευσης και εξαρτάται από αυτήν νομικά και οικονομικά, με αποτέλεσμα η τελευταία να ευθύνεται πλήρως για τις οφειλές του. Τέλος, το υποκατάστημα διατηρεί την ιθαγένεια της μητρικής εταιρείας και συνακόλουθα θεωρείται για το βελγικό κράτος και τη βελγική έννομη τάξη ως ξένη εταιρεία. Υπόκειται βεβαίως στο βελγικό κανονιστικό πλαίσιο όσον αφορά την λειτουργία, την διοίκηση και την φορολογία του. Συνήθως, τα υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών επωφελούνται του ειδικού ευνοϊκού φορολογικού καθεστώτος των πλασματικών τόκων (βλ. κατωτέρω, υπό κεφάλαιο 7, παράγραφος 1).

2. Διατυπώσεις σύστασης υποκαταστήματος στο Βέλγιο

- Κάθε ξένη εταιρεία που επιθυμεί να ιδρύσει υποκατάστημα στο Βέλγιο οφείλει να διορίσει ως νομικό εκπρόσωπό της φυσικό πρόσωπο υπεύθυνο για όλες τις δραστηριότητες του υποκαταστήματος, συμπεριλαμβανομένων των συναλλαγών με τρίτους καθώς και όλων των οικείων νομικών ζητημάτων. Το πρόσωπο αυτό θεωρείται ο «νομικός εκπρόσωπος» («legal representative») της εταιρείας στο Βέλγιο.

- Δημοσίευση στην επίσημη βελγική Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Moniteur Belge):
 - α. Της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της ξένης εταιρείας, για την ίδρυση υποκαταστήματος στο Βέλγιο. Η απόφαση αυτή πρέπει υποχρεωτικά να αναφέρει το όνομα του φυσικού προσώπου που διορίζεται ως νομικός εκπρόσωπος της εταιρείας στο Βέλγιο.
 - β. Του καταστατικού της ξένης εταιρείας και του ΦΕΚ, στο οποίο δημοσιεύτηκε η ίδρυσή της στη χώρα ιθαγένειας. Το κόστος δημοσίευσης ανέρχεται στο ποσό των 243,94 ευρώ, καθώς ωστόσο τούτο αναπροσαρμόζεται συχνά, επιβάλλεται η διασταύρωση του στην οικεία ιστοσελίδα: http://www.ejustice.just.fgov.be/tsv_pub/tarif_f.htm.

- Μετά τη δημοσίευση των ως άνω εγγράφων, ο τελευταίος ισολογισμός της μητρικής εταιρείας κατατίθεται στην Κεντρική Τράπεζα του Βελγίου (Banque Nationale de Belgique, Centrale des Bilans). Η κατάθεση μπορεί να γίνει και ηλεκτρονικά (βεβαίως εφ' όσον

υποβληθούν επικυρωμένα έγγραφα μάλλον η κατάθεση θα πρέπει να γίνει έντυπα τουλάχιστον στην αρχική φάση) και το κόστος κυμαίνεται μεταξύ 410 και 480 ευρώ ανάλογα με τον τρόπο κατάθεσης, για μεγάλες επιχειρήσεις, εισηγμένες στο Χρηματιστήριο, και μεταξύ 152 και 222 ευρώ για μικρομεσαίες, μη εισηγμένες στο Χρηματιστήριο εταιρείες, ανάλογα και πάλι με τον τρόπο κατάθεσης. Περισσότερες λεπτομέρειες μπορούν να αντληθούν στην ιστοσελίδα της Κεντρικής Τράπεζας: http://www.nbb.be/pub/03_00_00_00_00/03_05_00_00_00/03_05_01_00_00.htm?l=en.

Επισημαίνεται ότι όλα τα ως άνω αναφερθέντα έγγραφα, εκτός από τον ισολογισμό της εταιρείας, πρέπει να μεταφραστούν από εξουσιοδοτημένο Βέλγο μεταφραστή στη γαλλική ή στην ολλανδική γλώσσα. Κατάλογος ορκωτών μεταφραστών τηρείται στα Δικαστήρια και η μετάφραση επικυρώνεται από το Greffe du Tribunal de Commerce. Ειδικά το καταστατικό της μητρικής εταιρείας θα πρέπει να φέρει, πριν μεταφραστεί, την Σφραγίδα της Χάγης (Apostille) από την αρμόδια ελληνική αρχή. Για τον ισολογισμό προς δημοσίευση στη Banque Nationale de Belgique, Centrale des Bilans αρκεί απλή μετάφραση στη γαλλική ή την ολλανδική γλώσσα.

Ανάλογες ενέργειες κατάθεσης εγγράφων θα πρέπει να γίνουν επίσης τόσο προς την Βάση Δεδομένων Επιχειρήσεων (Banque Carrefour des Entreprises), όσο και προς το εμπορικό δικαστήριο, ώστε να είναι το υποκατάστημα εγγεγραμμένο στο μητρώο εταιρειών, καθώς και στο φορολογικό μητρώο.

3. Διατυπώσεις σύστασης θυγατρικής εταιρείας στο Βέλγιο

Η σύσταση βελγικής εταιρείας απαιτεί τη σύνταξη καταστατικού με συμβολαιογραφική πράξη (στις περισσότερες περιπτώσεις, βλ. και κατωτέρω). Τα έξοδα συστάσεως συνίστανται βασικά στην αμοιβή του συμβολαιογράφου, η οποία υπολογίζεται βάσει του κεφαλαίου και του ενεργητικού της εταιρείας (και στην πράξη ανέρχεται σε περίπου 1.000 € για μία εταιρεία περιορισμένης ευθύνης και σε 1.500 € για μία ανώνυμη εταιρεία με ελάχιστο απαιτούμενο κεφάλαιο), στα έξοδα δημοσίευσης του καταστατικού στην επίσημη βελγική Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Moniteur Belge, ανέρχεται στα 243,94 € και σε 152,46 € για εκάστη τροποποίηση), και στην καταχώρηση στην Βάση Δεδομένων Επιχειρήσεων (Banque Carrefour des Entreprises), που κοστίζει 81,50 €. Οι διαδικασίες σύστασης εταιρείας στο Βέλγιο διαρκούν μεταξύ μιας και έξι εβδομάδων.

Περισσότερες πληροφορίες διαθέσιμες στην ιστοσελίδα : <http://www.notaire.be/societes/>

Οι πλέον συνηθεις τύποι εμπορικών εταιρειών είναι οι ακόλουθοι :

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ: SOCIETE ANONYME (S.A. / N.V.)

Η ανώνυμη εταιρεία αποτελεί αμιγώς κεφαλαιουχική εταιρεία, με την έννοια ότι το νομικό πρόσωπο της εταιρείας διαχωρίζεται πλήρως από τους μετόχους, όσον αφορά τις υποχρεώσεις και την ευθύνη της εταιρείας. Οι μέτοχοι της S.A. είναι υπόλογοι μέχρι του ποσού της κεφαλαιακής τους συνεισφοράς, δηλαδή των μετοχών που κατέχουν

- Πρέπει να έχει τουλάχιστον δύο (2) μετόχους.
- Ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο 61.500 ευρώ, το οποίο πρέπει να καταβληθεί εξ ολοκλήρου κατά τη σύσταση της εταιρείας (εάν είναι υψηλότερο, απαιτείται καταβολή του 25% του μετοχικού κεφαλαίου, υπό τον όρο ότι καλύπτει το ελάχιστο όριο).

- Το κόστος αρχικής εγγραφής συν ορισμένα διοικητικά κόστη σύστασης της εταιρείας πλησιάζουν τα 300 ευρώ, συν βεβαίως τα συμβολαιογραφικά έξοδα.
- Η S.A. έχει διοικητικό συμβούλιο, το οποίο κατονομάζεται και διορίζεται με το καταστατικό, γενική συνέλευση και τουλάχιστον τρεις (3) διαχειριστές, εκτός και αν οι μέτοχοι είναι μόνο δύο (2), οπότε έχει δύο διαχειριστές.
- Κατά την ίδρυσή της, τα μέλη πρέπει να παρουσιασθούν σε Βέλγο συμβολαιογράφο, είτε αυτοπροσώπως ή δια πληρεξουσίου, για να υπογράψουν την πράξη σύστασης της εταιρείας. Οι ιδρυτές πρέπει να καταθέσουν στον συμβολαιογράφο οικονομικό σχέδιο το οποίο αποδεικνύει ότι το κατατεθέν κεφάλαιο επαρκεί για τις δραστηριότητες της εταιρείας.
- Το καταστατικό της εταιρείας πρέπει να κατατεθεί στο εμπορικό δικαστήριο, ενώ τα πλέον σημαντικά του αποσπάσματα δημοσιεύονται στην βελγική Επίσημη Εφημερίδα (Annexe au Moniteur Belge) σε μία από τις γαλλική, φλαμανδική ή γερμανική, με βάση το πού εδρεύει η εταιρεία. Η εταιρεία αποκτά νομική υπόσταση από τη στιγμή που το καταστατικό έχει κατατεθεί στο εμπορικό δικαστήριο.
- Αφού συσταθούν, οι εταιρείες πρέπει να εγγράφονται στην Βάση Δεδομένων Επιχειρήσεων (Banque Carrefour des Entreprises, βλ. και κατωτέρω) προτού ξεκινήσουν την δραστηριότητά τους. Απαιτείται προηγούμενη έγκριση μόνον για ορισμένους κλάδους δραστηριότητας, όπως οι τραπεζικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες, οι μεταφορές, το εμπόριο διαμαντιών, παρασκευή και εμπόριο φαρμακευτικών κ.α.
- Εταιρείες εγκατεστημένες στον χώρο της E.E. μπορούν να συστήσουν μία ειδική μορφή ανώνυμης εταιρείας, την «Ευρωπαϊκή Εταιρεία» (“Société Européenne” - SE), που είναι μία εταιρική μορφή η οποία διευκολύνει τις συγχωνεύσεις, τον σχηματισμό holding companies από επιχειρήσεις που εδρεύουν σε περισσότερα κράτη μέλη της E.E. και την δημιουργία μικτών θυγατρικών σε άλλα κράτη μέλη. Το ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο της «Ευρωπαϊκής Εταιρείας» ανέρχεται σε 120.000 ευρώ και πρέπει να καταβληθούν τουλάχιστον 61.500 ευρώ κατά την σύστασή της. Οι διαδικασίες εγγραφής λαμβάνουν χώρα στο Βέλγιο (ή άλλο κράτος μέλος) και η δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ: SOCIETE PRIVEE A RESPONSABILITE LIMITEE (S.P.R.L. / B.V.B.A.)

Η S.P.R.L. είναι ο τύπος εταιρείας που συνιστάται περισσότερο σε νέους επιχειρηματίες, και χρησιμοποιείται ευρέως στο Βέλγιο. Οι εταίροι της S.P.R.L. ευθύνονται για τις υποχρεώσεις της έως το ποσοστό της συνεισφοράς τους σε αυτήν, και, όπως οι μέτοχοι της S.A. είναι υπόλογοι μέχρι του ποσού της κεφαλαιακής τους συνεισφοράς.

- Τουλάχιστον ένας εταίρος αρκεί για να εκκινήσει η εταιρεία τη λειτουργία της.
- Ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο: 18.550 ευρώ, με ελάχιστο απαιτούμενο καταβληθέν κατά τη σύσταση 6.200 ευρώ (ή 12.400 ευρώ εάν υπάρχει μόνον ένας εταίρος). Σημειωτέον ότι με βάση νομοθεσία του 2010, υπάρχει η δυνατότητα για φυσικά πρόσωπα σύστασης S.P.R.L. “Starter”, με καταβολή ελάχιστου εταιρικού κεφαλαίου 1 ευρώ (εντός περιόδου πενταετίας πρέπει να καταβληθεί το εταιρικό κεφάλαιο, ήτοι 18.550 ευρώ κατ’ ελάχιστο).
- Η διοίκηση ασκείται από έναν ή περισσότερους διαχειριστές, που μπορούν να είναι ή να μην είναι μέτοχοι της εταιρείας, και οι οποίοι διορίζονται από τους ιδρυτές της εταιρείας με την καταστατική πράξη συστάσεώς της, ή τους μετόχους για ορισμένη ή και αόριστη χρονική περίοδο.
- Οι διαδικασίες σύστασης ομοιάζουν με της SA.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ: SOCIETE COOPERATIVE A RESPONSABILITE LIMITEE (S.C.R.L. / C.B.V.A.)

Πρόκειται για ιδιαίτερα ευέλικτο τύπο εταιρείας, ιδιαίτερα όσον αφορά την κεφαλαιακή του διάρθρωση. Βασικά χαρακτηριστικά του:

- Πρέπει να έχει τουλάχιστον τρεις (3) μετόχους, οι οποίοι μπορούν να αυξάνουν ή να μειώνουν τις κεφαλαιακές συνεισφορές τους, ή και να αποχωρούν από την εταιρεία σε οποιαδήποτε στιγμή κατά τους πρώτους 6 μήνες κάθε οικονομικού έτους, ενώ ευθύνονται μέχρι του ποσού της κεφαλαιακής τους συνεισφοράς.
- Ελάχιστο κεφάλαιο 18.550 ευρώ (με 6.200 ευρώ ελάχιστο καταβεβλημένο).

Υπάρχει επίσης και η συνεταιριστική εταιρεία απεριόριστης ευθύνης (Société coopérative à responsabilité illimitée), οι βασικές διαφορές της οποίας είναι ότι αφ' ενός η ευθύνη των μετόχων είναι απεριόριστη και αφ' ετέρου δεν υπάρχει ελάχιστο απαιτούμενο κεφάλαιο. Επίσης, η σύσταση της εταιρείας μπορεί να γίνει με ιδιωτικό συμφωνητικό και δεν απαιτείται να εκπονηθεί και κατατεθεί οικονομικό σχέδιο.

ΕΤΕΡΟΠΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΤΑ ΜΕΤΟΧΕΣ: SOCIETE EN COMMANDITE PAR ACTION (S.C.A. / C.V.A.)

Πρόκειται για εταιρεία που αποτελείται αφ' ενός από έναν ή περισσότερους εταίρους οι οποίοι έχουν απεριόριστη ευθύνη, και αφ' ετέρου από μετόχους (ετερόρρυθμοι εταίροι) οι οποίοι ευθύνονται μέχρι του ποσού των μετοχών που κατέχουν. Βασική διαφορά από την απλή ετερόρρυθμη εταιρεία είναι ότι οι μετοχές μπορούν να μεταβιβαστούν σε τρίτους. Η εταιρεία διοικείται από εταίρο ο οποίος ορίζεται στο καταστατικό της, και έχει απεριόριστη ευθύνη.

ΑΠΛΗ ΕΤΕΡΟΠΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ: SOCIETE EN COMMANDITE SIMPLE (S.C.S. / G.C.V.)

Πρόκειται για την κλασική ετερόρρυθμη εταιρεία, με εταίρους που έχουν απεριόριστη (ομόρρυθμοι εταίροι) και άλλους που έχουν περιορισμένη ευθύνη (ετερόρρυθμοι εταίροι) μέχρι του ποσού της συνεισφοράς τους στο κεφάλαιο. Μπορεί να συσταθεί είτε με ιδιωτικό συμφωνητικό ή με συμβολαιογραφική πράξη. Υπεύθυνοι για την εκπροσώπηση της εταιρείας είναι οι ομόρρυθμοι εταίροι. Η εταιρική αυτή μορφή είναι σχετικά σπάνια στο Βέλγιο.

ΟΜΟΠΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ: SOCIETE EN NOM COLLECTIF (S.N.C. / V.O.F.)

Η ομόρρυθμη εταιρεία μπορεί να συσταθεί είτε με ιδιωτικό συμφωνητικό ή με συμβολαιογραφική πράξη. Απαιτούνται τουλάχιστον δύο εταίροι (που μπορούν να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα), οι οποίοι φέρουν απεριόριστη ευθύνη, ενώ το καταστατικό της εταιρείας πρέπει να κατατεθεί στο εμπορικό δικαστήριο.

Τόσο στην περίπτωση της θυγατρικής όσο και στην περίπτωση του υποκαταστήματος επιβάλλεται άνοιγμα ειδικού «κλειστού» λογαριασμού σε βελγική τράπεζα, στο όνομα της υπό σύσταση εταιρείας. Στην περίπτωση της θυγατρικής, ο τραπεζικός λογαριασμός ανοίγει στο όνομα της εταιρείας, ενώ στην περίπτωση του υποκαταστήματος ο λογαριασμός ανοίγει στο όνομα του νομικού εκπροσώπου της μητρικής εταιρείας στο Βέλγιο.

Επίσης κάθε εταιρεία που δραστηριοποιείται στο Βέλγιο οφείλει να καταθέσει αίτηση στην «Banque Carrefour des Entreprises» για να πάρει αριθμό ταυτοποίησης (numéro d'entreprise). Κόστος εγγραφής: 81,50 ευρώ.

Συνημμένα με την αίτηση θα πρέπει να υποβληθούν τα κάτωθι έγγραφα:

- Το καταστατικό της εταιρείας
- Αντίγραφο της ταυτότητας ή του διαβατηρίου καθώς και άδεια παραμονής του διαχειριστή της εταιρείας και του νομικού της εκπροσώπου στο Βέλγιο.
- Αντίγραφα των διπλωμάτων, που πιστοποιούν την επαγγελματική ιδιότητα των προσώπων αυτών.

Κατόπιν της εγγραφής στην «Banque Carrefour des Entreprises» τόσο η εταιρεία ως νομικό πρόσωπο όσο και τα φυσικά πρόσωπα που την απαρτίζουν, οφείλουν να υποβάλλουν αίτηση έκδοσης βελγικού αριθμού φορολογικού μητρώου (TVA - taxe sur la valeur ajoutée) . Η έκδοση αριθμού φορολογικού μητρώου είναι δωρεάν εφ' όσον η αίτηση κατατεθεί στην αρμόδια φορολογική αρχή, ή διαφορετικά, εφ' όσον κατατεθεί διαμέσου “one-stop-shop” έχει κόστος 50 ευρώ.

Σύμφωνα με την βελγική νομοθεσία, οι επιχειρήσεις υπόκεινται σε εξωτερικό έλεγχο από ορκωτούς ελεγκτές εφ' όσον δεν είναι, ή παύσουν κάποια στιγμή να είναι μικρομεσαίες, δηλαδή απασχολούν άνω των 100 υπαλλήλων, ή συντρέχουν τουλάχιστον δύο από τις ακόλουθες τρεις προϋποθέσεις: (α) ο αριθμός απασχολουμένων υπερβαίνει τους 50, (β) ο κύκλος εργασιών υπερβαίνει τα 7.300.000 ευρώ και (γ) ο ισολογισμός υπερβαίνει τα 3.650.000 ευρώ.

Επισημαίνεται επίσης ότι όλες οι νομικές μορφές εταιρειών θα πρέπει να δηλώνονται στο εμπορικό δικαστήριο (Tribunal de Commerce) προκειμένου να αποκτήσουν νομική υπόσταση. Επισημαίνεται επίσης ότι αφού εγγραφούν και στην “Banque Carrefour des Entreprises” μπορούν να ξεκινήσουν την δραστηριότητά τους.

Περισσότερες πληροφορίες για την σύσταση εταιρειών αλλά και επενδυτικά κίνητρα είναι διαθέσιμες στις ακόλουθες ιστοσελίδες:

(1) http://economie.fgov.be/en/entreprises/life_enterprise/#.UdbDxjsnlqA (ιστοσελίδα του ομοσπονδιακού Υπουργείου Οικονομίας), (2) <http://www.invest-export.irisnet.be/en/> (ιστοσελίδα του Brussels Invest & Export), (3) <http://www.investinlanders.be/en/> (ιστοσελίδα του Flanders Investment & Trade), (4) <http://www.investinwallonia.be/> (ιστοσελίδα της Agence Wallonne à l'Exportation et aux Investissements Etrangers), (5) <http://www.notaire.be> (ιστοσελίδα της Fédération Royale du Notariat Belge), καθώς επίσης (6) στην ιστοσελίδα της Price Waterhouse Coopers: <http://www.pwc.be/en/doing-business-guide/index.jhtml>. Από την τελευταία ως άνω πηγή, παρατίθενται κατωτέρω συγκριτικοί πίνακες με τα πλεονεκτήματα και τις δυσκολίες που παρουσιάζει εκάστη εταιρική μορφή.

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ - PUBLIC LIMITED LIABILITY COMPANY (S.A. / N.V.)

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ
Η ευθύνη των μετόχων περιορίζεται μέχρι του ποσού συνεισφοράς τους	Ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο €61.500 που πρέπει να καταβληθεί εξ ολοκλήρου
Οι μέτοχοι μπορούν να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα	Ελάχιστο όριο 2 μετόχων και Δ.Σ. αποτελούμενο από 2 ή 3 μέλη
Οι μετοχές μπορούν να έχουν διάφορες μορφές, είναι εύκολα μεταβιβαζόμενες και μπορούν να εγγραφούν στο Χρηματιστήριο	
Μπορούν να αντληθούν κεφάλαια χρηματοδότησης από το Χρηματιστήριο	
Νομική μορφή κατάλληλη για μεγάλες εταιρείες	
Δυνατότητα έκδοσης μερισμάτων, εγγυήσεων, μετατρέψιμων ομολόγων και άλλων μορφών αξιογράφων	
Δυνατότητα διανομής προσωρινών μερισμάτων και αύξησης μετοχικού κεφαλαίου δια απόφασης του Δ.Σ.	
Επαναπατρισμός καθαρών κερδών χωρίς ή με ελάχιστο φόρο	
Δυνατότητα μόχλευσης δια πληρωμών χαμηλών τόκων, royalties ή management fees στη μητρική εταιρεία	
Δυνατότητα φοροαπαλλαγών διαμέσου Συμφωνιών Αποφυγής Διπλής Φορολογίας	

**ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ - PRIVATE LIMITED LIABILITY COMPANY
(S.P.R.L. / B.V.B.A.)**

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ
Ελάχιστο κεφάλαιο μόλις €18.550, εκ του οποίου €6.200 πρέπει να καταβληθεί κατά τη σύσταση (€12.400 εάν υπάρχει μόνον ένας μέτοχος)	Μη δυνατότητα έκδοσης μερισμάτων, εγγυήσεων, μετατρέψιμων ομολόγων και άλλων μορφών αξιογράφων
Η ευθύνη των μετόχων περιορίζεται μέχρι του ποσού συνεισφοράς τους	Εάν ο μοναδικός μέτοχος είναι νομικό πρόσωπο, δεν επωφελείται της περιορισμένης ευθύνης
Η S.P.R.L. μπορεί να συσταθεί μόνον από έναν μέτοχο	Οι μετοχές είναι ονομαστικές και δεν είναι ελεύθερα μεταβιβάσιμες
Η S.P.R.L. μπορεί να έχει μόνον έναν διαχειριστή. Εάν οι διαχειριστές είναι περισσότεροι του ενός, μπορούν να ενεργούν ανεξάρτητα	
Νομική μορφή κατάλληλη για μικρές επιχειρήσεις	Δεν μπορούν να αντληθούν κεφάλαια χρηματοδότησης από το Χρηματιστήριο – δεν υπάρχει δυνατότητα διανομής προσωρινών μερισμάτων
Δυνατότητα μόχλευσης δια πληρωμών χαμηλών τόκων, royalties ή management fees στη μητρική εταιρεία	
Δυνατότητα φοροαπαλλαγών διαμέσου Συμφωνιών Αποφυγής Διπλής Φορολογίας	

**ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ - LIMITED COOPERATIVE
(S.C.R.L. / C.V.B.A.)**

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ
Ο αριθμός μετόχων και το ποσόν του κεφαλαίου πέραν του ελαχίστου ορίου μπορούν να μεταβάλλονται χωρίς μεταβολή του καταστατικού	Ελάχιστος αριθμός 3 μετόχων, οι οποίοι μπορούν να αποσυρθούν κατά το πρώτο ήμισυ του έτους
Ελάχιστο κεφάλαιο μόλις €18.550, εκ του οποίου €6.200 πρέπει να καταβληθεί κατά τη σύσταση	Μόνον ονομαστικές μετοχές – η μεταβίβαση μετοχών σε μη μετόχους είναι δυνατή μόνον εάν αυτό ορίζεται στο καταστατικό
Η ευθύνη των μετόχων περιορίζεται μέχρι του ποσού συνεισφοράς τους	
Δυνατότητα μόχλευσης δια πληρωμών χαμηλών τόκων, royalties ή management fees στη μητρική εταιρεία	
Δυνατότητα φοροαπαλλαγών διαμέσου Συμφωνιών Αποφυγής Διπλής Φορολογίας	

ΕΤΕΡΟΠΡΥΘΜΗ ΜΕ ΜΕΤΟΧΕΣ - PARTNERSHIP LIMITED BY SHARES (S.C.A. / C.V.A.)

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ
Συνδέει επιχειρηματίες οι οποίοι δεν έχουν επαρκή μέσα για να αυτοχρηματοδοτήσουν τα project τους με ιδιώτες επενδυτές	Σύσταση της εταιρείας με απλή συμβολαιογραφική πράξη
Περιορισμένη ευθύνη για τους ετερόρρυθμους μετόχους	Ελάχιστος αριθμός δύο εταίρων – ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο €61.500 που πρέπει να καταβληθεί εξ ολοκλήρου
Δυνατότητα έκδοσης διαφορετικών τύπων μετοχών και άλλων αξιογράφων και να αντληθούν κεφάλαια χρηματοδότησης από το Χρηματιστήριο	Απεριόριστη ευθύνη των ομόρρυθμων εταίρων
Η S.C.A. διοικείται από τους ομόρρυθμους εταίρους οι οποίοι ορίζονται στο καταστατικό και δεν μπορούν να αλλάξουν δια της βίας	Διέπεται από σχεδόν όλες τις διατάξεις περί Ανωνύμων Εταιρειών, συμπεριλαμβανομένων επαχθών κανόνων περί διάλυσης και εκκαθάρισης
Δυνατότητα διανομής προσωρινών μερισμάτων	
Δυνατότητα μόχλευσης δια πληρωμών χαμηλών τόκων, royalties ή management fees στη μητρική εταιρεία	
Δυνατότητα φοροαπαλλαγών διαμέσου Συμφωνιών Αποφυγής Διπλής Φορολογίας	

ΑΠΛΗ ΕΤΕΡΟΠΡΥΘΜΗ - LIMITED PARTNERSHIP (S.C.S. / G.V.C.)

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ
Δεν υπάρχει ελάχιστο απαιτούμενο κεφάλαιο	Ελάχιστος αριθμός δύο εταίρων – απεριόριστη ευθύνη για τους ομόρρυθμους εταίρους
Δεν απαιτείται συμβολαιογραφική πράξη για τη σύσταση, τη διάλυση ή άλλη καταστατική μεταβολή της S.C.S.	
Περιορισμένη ευθύνη για τους ετερόρρυθμους μετόχους	
Ευελιξία διοικητικής δομής	
Δυνατότητα μόχλευσης δια πληρωμών χαμηλών τόκων, royalties ή management fees στη μητρική εταιρεία	
Δυνατότητα φοροαπαλλαγών διαμέσου Συμφωνιών Αποφυγής Διπλής Φορολογίας	

ΟΜΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ - GENERAL PARTNERSHIP (S.N.C. / V.O.F.)

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ
Δεν υπάρχει ελάχιστο απαιτούμενο κεφάλαιο	Ελάχιστος αριθμός δύο εταίρων – απεριόριστη ευθύνη για όλους τους εταίρους
Δεν απαιτείται συμβολαιογραφική πράξη για τη σύσταση, τη διάλυση ή άλλη καταστατική μεταβολή της S.N.C.	
Ευελιξία διοικητικής δομής	
Δυνατότητα μόχλευσης δια πληρωμών χαμηλών τόκων, royalties ή management fees στη μητρική εταιρεία	
Δυνατότητα φοροαπαλλαγών διαμέσου Συμφωνιών Αποφυγής Διπλής Φορολογίας	

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ – BRANCH

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ
Δεν υπάρχει ελάχιστο απαιτούμενο κεφάλαιο	Όχι ανεξάρτητο νομικό πρόσωπο – η μητρική εταιρεία εξ ολοκλήρου υπεύθυνη για τα χρέη του υποκαταστήματος
Η διαχείριση μπορεί να ασκείται από το εξωτερικό	Η διαδικασία ανοίγματος του υποκαταστήματος μπορεί να πάρει χρόνο λόγω της υποχρέωσης επικύρωσης όλων των δικαιολογητικών στην αλλοδαπή και επίσημης μετάφρασής τους στο Βέλγιο
Δεν υπάρχει υποχρεωτικός έλεγχος οικονομικών καταστάσεων (από ορκωτό ελεγκτή)	Υπόκειται στους ίδιους λογιστικούς και φορολογικούς κανόνες με τις βελγικές επιχειρήσεις
Δεν υπάρχει υποχρέωση δημοσίευσης των ετήσιων αποτελεσμάτων του υποκαταστήματος	Υποχρέωση δημοσιοποίησης των ετήσιων αποτελεσμάτων της μητρικής εταιρείας στο Βέλγιο
Δεν επιβάλλεται φόρος επί μερισμάτων ή άλλοι φόροι κατά τη μεταβίβαση των κερδών του υποκαταστήματος στη μητρική εταιρεία	Δεν εφαρμόζονται φοροαπαλλαγές επί πληρωμών του υποκαταστήματος προς την μητρική εταιρεία (τόκων, royalties, etc.)
Εφαρμογή πλασματικής έκπτωσης τόκων επί ιδίων κεφαλαίων του υποκαταστήματος	Δεν υπάρχει απαραίτητα δυνατότητα φοροαπαλλαγών διαμέσου Συμφωνιών Αποφυγής Διπλής Φορολογίας. Ισχύουν φορολογικοί νόμοι του κράτους όπου εδρεύει η μητρική εταιρεία
	Δεν ισχύουν απαραίτητα οι Κοινοτικές Οδηγίες που ρυθμίζουν τις σχέσεις Μητρικών – θυγατρικών εταιρειών, καθώς και περί Τόκων και Royalties

7. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Το φορολογικό σύστημα στο Βέλγιο έχει ως ακολούθως:

1. Εταιρικός φόρος, φόροι επί μερισμάτων, τόκων και royalties

Ο ονομαστικός φορολογικός συντελεστής εταιρειών στο Βέλγιο ανέρχεται σε 33,99%. Σημειώνεται ότι ο κανονικός ονομαστικός εταιρικός φορολογικός συντελεστής ανέρχεται σε 33%, έχει όμως προσαυξηθεί κατά 3% εξαιτίας πρόσθετης εισφοράς λόγω οικονομικής κρίσης. Τα υποκαταστήματα ξένων επιχειρήσεων φορολογούνται ακριβώς το ίδιο όπως οι εγχώριες εταιρείες.

Ωστόσο, για μικρομεσαίες επιχειρήσεις βελγικής ιδιοκτησίας με φορολογητέα κέρδη που δεν υπερβαίνουν τα €322.500, εφαρμόζονται μειωμένοι συντελεστές ως εξής: 24,25% εάν τα κέρδη ανέρχονται σε μέχρι €25.000, 31% εάν τα κέρδη ανέρχονται σε μεταξύ €25.000 και €90.000, και 34,5% εάν τα κέρδη ξεπερνούν τις €90.000 έως €322.500. Επίσης εκπτώσεις φόρου και φοροαπαλλαγές υπολογίζονται σε επενδύσεις σε έρευνα και τεχνολογία, πατέντες, πράσινες τεχνολογίες, εξοικονόμηση ενέργειας, ανακύκλωση, στον βελγικό κινηματογράφο και οπτικοακουστικές παραγωγές, επενδύσεις μικρομεσαίων επιχειρήσεων, καθώς και διάφορους άλλους τομείς.

Διάφοροι νομικοί μηχανισμοί καθιστούν δυνατή τη μείωση του ονομαστικού συντελεστή, και γενικά μπορούμε να πούμε ότι τα φορολογικά κίνητρα και οι απαλλαγές για φυσικά και νομικά πρόσωπα έχουν παραδοσιακά καταστήσει το Βέλγιο έναν από τους πλέον ελκυστικούς τόπους στη Δυτική Ευρώπη για εγκατάσταση και λειτουργία επιχειρήσεων. Ένας από αυτούς τους μηχανισμούς είναι το καθεστώς των πλασματικών τόκων, το οποίο δίδει το δικαίωμα σε όλες τις βελγικές εταιρείες, αλλά και τις αλλοδαπές με παρουσία στο Βέλγιο (εταιρική ή περιουσιακή, καθώς και τα υποκαταστήματα) να μειώνουν την ετήσια φορολογική τους βάση υπολογίζοντας μία «πλασματική» δαπάνη τόκων στο συνολικό ποσόν ιδίων κεφαλαίων τους. Οι πλασματικοί τόκοι είναι ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς που εφαρμόζεται στις επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στο Βέλγιο, και συνίσταται σε φορολογική έκπτωση για χρηματοδότηση των επιχειρήσεων από ίδια κεφάλαια. Το όλο σύστημα είναι δομημένο ώστε να ευνοεί τα κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου που είναι τοποθετημένα στη χώρα. Το επιτόκιο που εφαρμόζεται αντιστοιχεί κατ' αρχήν στο επιτόκιο των κρατικών ομολόγων 10ετούς διάρκειας, με ανώτατο όριο το 3% (και 3,5% για μικρομεσαίες επιχειρήσεις). Για το φορολογικό έτος 2013, τα πλασματικά αυτά επιτόκια ανέρχονται σε 2,742% (και σε 3,242% για μικρομεσαίες επιχειρήσεις).

Γενικά, ο συντελεστής παρακρατούμενου φόρου (withholding tax) για εισοδήματα από κεφαλαιακές πηγές έχει αυξηθεί από 21% σε 25%, με ορισμένες εξαιρέσεις. Ο παρακρατούμενος φόρος (withholding tax) στα μερίσματα που καταβάλλονται από βελγικές εταιρείες ανέρχεται σε 25%, εκτός εάν ο φορολογικός αυτός συντελεστής μειώνεται (συνήθως σε 15%) βάσει κάποιας διμερούς συμφωνίας αποφυγής διπλής φορολογίας. Επίσης, εφ' όσον τα μερίσματα καταβάλλονται σε κοινοτική μητρική εταιρεία, η οποία εμπίπτει στις διατάξεις της Κοινοτικής Οδηγίας του 1990 που ρυθμίζει τις σχέσεις Μητρικών – Θυγατρικών εταιρειών (EU Parent-Subsidiary Directive), κατ' αρχήν απαλλάσσονται φόρου. Σύμφωνα με την ως άνω Κοινοτική Οδηγία, δεν καταβάλλεται φόρος για μερίσματα που καταβάλλονται σε εταιρεία εγκατεστημένη στο Βέλγιο ή σε άλλο κράτος-μέλος της Ε.Ε., η οποία κατέχει τουλάχιστον 10% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας που πληρώνει τα μερίσματα, υπό την προϋπόθεση ότι η συμμετοχή αυτή υπάρχει για συνεχή περίοδο διάρκειας τουλάχιστον ενός έτους. Το Βέλγιο έχει επεκτείνει την εφαρμογή της εν λόγω Οδηγίας και σε μη κοινοτικές μητρικές εταιρείες, με την προϋπόθεση ότι υπάρχει διμερής φορολογική συμφωνία η οποία προβλέπει ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ Βελγίου και τρίτης χώρας.

Με χαμηλότερο συντελεστή (15%) φορολογούνται από 1.1.2013 τα μερίσματα που διανέμουν εταιρείες επενδύσεων σε κατασκευές κατοικιών (SICAFI), υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω επενδύσεις αποτελούν τουλάχιστον το 80% του κύκλου εργασιών των εταιρειών αυτών. Η εφαρμογή του χαμηλότερου συντελεστή έχει επεκταθεί σε ολόκληρο τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (E.O.X.).

Τα μερίσματα εκκαθάρισης (liquidation surpluses) φορολογούνται με ειδικό συντελεστή 10%, εκτός εάν υπόκεινται στις διατάξεις της ως άνω Κοινοτικής Οδηγίας ή διμερούς συμφωνίας αποφυγής διπλής φορολογίας, οπότε συνήθως απαλλάσσονται φόρου.

Ο γενικά παρακρατούμενος φόρος σε τόκους που πληρώνονται από βελγικές επιχειρήσεις ανέρχεται σε 25%, εκτός και εάν ο συντελεστής ρυθμίζεται από διμερή συμφωνία αποφυγής διπλής φορολογίας (στην περίπτωση αυτή ο συντελεστής μειώνεται συνήθως σε 10% ή και χαμηλότερα), ή οι τόκοι καταβάλλονται σε κοινοτικές ή ελβετικές εταιρείες που emπίπτουν στην Κοινοτική Οδηγία περί Τόκων και Royalties, οπότε απαλλάσσονται του φόρου. Στην πράξη ο φόρος επί τόκων μπορεί να παρακαμφθεί σχετικά εύκολα, εφ' όσον η βελγική επιχείρηση καταβάλλει τόκους σε κοινοτική επιχείρηση, βελγική τράπεζα ή τράπεζα που εδρεύει σε χώρα με την οποία υπάρχει σε ισχύ συμφωνία αποφυγής διπλής φορολογίας. Το Βέλγιο εφαρμόζει προνομιακό συντελεστή 15% επί των τόκων των αποταμιευτικών καταθέσεων, ο οποίος ωστόσο κρίθηκε στις αρχές Ιουνίου τ.ε. από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ως ασύμβατος με το κοινοτικό δίκαιο και πρόκειται να αναθεωρηθεί. Επίσης προνομιακός συντελεστής 15% εφαρμόζεται επί των τόκων βελγικών κρατικών ομολόγων εσωτερικού δανεισμού που πραγματοποιήθηκε στο διάστημα 24.11.2011-2.12.2011, γνωστών ως ομολόγων "Leterme".

Ο παρακρατούμενος φόρος στα royalties ανέρχεται σε 25%, εκτός των περιπτώσεων που μειώνεται βάσει διμερούς συμφωνίας αποφυγής διπλής φορολογίας. Γενικά, δεν παρακρατούνται φόροι royalties σε κοινοτικές εταιρείες, βάσει της ανωτέρω Κοινοτικής Οδηγίας, ενώ και οι περισσότερες διμερείς συμφωνίες που έχει συνάψει το Βέλγιο με άλλες χώρες απαλλάσσουν τα royalties από τον εν λόγω φόρο.

2. Φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων και εισφορές κοινωνικής ασφάλισης.

Για να φορολογηθεί ένα φυσικό πρόσωπο στο Βέλγιο θα πρέπει να θεωρείται από φορολογικής πλευράς κάτοικος. Μόνιμοι κάτοικοι θεωρούνται εκείνοι που διατηρούν την πρωτεύουσα κατοικία τους στο Βέλγιο (το κριτήριο αυτό σχετίζεται με τη φυσική παρουσία του προσώπου στο Βέλγιο). Περαιτέρω, πρόσωπα των οποίων οι πηγές εισοδημάτων βρίσκονται στο Βέλγιο ή η διαχείρισή τους διενεργείται από το Βέλγιο, θεωρούνται επίσης κάτοικοι (το Βέλγιο αποτελεί κέντρο της οικονομικής τους δραστηριότητας).

Φορολογικοί κάτοικοι Βελγίου είναι:

- Φυσικά πρόσωπα που είναι εγγεγραμμένα σε βελγική τοπική αρχή
- Φυσικά πρόσωπα των οποίων η πρωτεύουσα κατοικία βρίσκεται στο Βέλγιο.

Αντιθέτως, μη κάτοικοι από φορολογικής απόψεως θεωρούνται εκείνοι που δεν θεμελιώνουν το τεκμήριο της κατοικίας ή της οικονομικής δραστηριότητας στο Βέλγιο. Οι μη κάτοικοι ενδεχομένως βέβαια να υπόκεινται σε σειρά άλλων φόρων, όπως επί εισοδημάτων από ενοίκια, από κεφαλαιακές υπεραξίες, καθώς και από εργασία στο Βέλγιο.

Ειδικότερες ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται σε Συμφωνίες Αποφυγής Διπλής Φορολογίας που έχει υπογράψει το Βέλγιο με άλλες χώρες παρέχουν φορολογικές ελαφρύνσεις σε άτομα που καταβάλλουν φόρους και εκτός Βελγίου.

Η Ελλάδα και το Βέλγιο έχουν αναθεωρήσει παλαιότερη διμερή Συμφωνία Αποφυγής Διπλής Φορολογίας από 25.5.2004 (κυρώθηκε από ελληνικής πλευράς με το Ν. 3407/ΦΕΚ Α' 266/25.10.2005). Στις 16.3.2010 υπογράφηκε στις Βρυξέλλες Πρωτόκολλο που τροποποιεί την Συμφωνία (άρθρο 25), το οποίο κυρώθηκε από ελληνικής πλευράς με τον Νόμο 4106 (ΦΕΚ 6/Α/9.1.2013).

Η φορολογία φυσικών προσώπων στο Βέλγιο είναι προοδευτική. Ισχύει αφορολόγητο 6.800 €, το οποίο προσαυξάνεται εφ' όσον υπάρχουν πρόσθετα εξαρτώμενα οικογενειακά μέλη. Η βελγική φορολογική κλίμακα έχει ως ακολούθως:

Εισοδηματική κλίμακα	Φορολογικός συντελεστής
Έως €8.350	25%
€8.351 έως €11.890	30%
€11.891 έως €19.810	40%
€19.810 έως €36.300	45%
Άνω των €36.300	50%

Επισημαίνουμε εξάλλου ότι πέραν του φόρου εισοδήματος που καταβάλλεται σε ομοσπονδιακό επίπεδο, οι τοπικές αρχές έχουν δικαίωμα να επιβάλλουν πρόσθετη φορολόγηση προσωπικών εισοδημάτων των κατοίκων τους, οι συντελεστές της οποίας κυμαίνονται και φθάνουν μέχρι και το 9%.

Επιπλέον, οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που πληρώνονται επί του εισοδήματος έχουν ως εξής: η εργοδοτική εισφορά κυμαίνεται μεταξύ 35% και 40% επί του ακαθάριστου μισθού ανάλογα με τον κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, ενώ η εισφορά του εργαζομένου σε 13,07% επί του ακαθάριστου μισθού (συγκεκριμένα επί του 108% του ακαθάριστου μισθού).

Οι ετήσιες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης για τους αυτοαπασχολούμενους ανέρχονται σε 19,65% του επαγγελματικού τους εισοδήματος έως €47.830, σε 14,16% για εισοδήματα μεταξύ €47.830 έως €70.492. Για εισοδήματα άνω των €70.492 δεν υπολογίζονται εισφορές. Οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης των αυτοαπασχολούμενων υπολογίζονται με βάση τα εισοδήματα κατά το τρίτο έτος πριν την υποβολή της δήλωσης. Το σύστημα αυτό θεωρείται αρκετά άδικο από τους αυτοαπασχολούμενους και ευρίσκεται υπό διαδικασία αναθεώρησης.

Το φορολογικό έτος αρχίζει την 1^η Ιανουαρίου και λήγει την 31^η Δεκεμβρίου.

Ο φόρος εισοδήματος αφαιρείται από το μισθό των εργαζομένων κατά την μισθοδοσία. Καθώς βέβαια τα φυσικά πρόσωπα μπορεί να υπόκεινται σε φορολόγηση για άλλου είδους εισοδήματα που ενδεχομένως έχουν, υποβάλλουν φορολογικές δηλώσεις. Οι φορολογικές δηλώσεις κατατίθενται συνήθως έως τα μέσα του επομένου φορολογικού έτους, ή και αργότερα εφόσον κατατίθενται ηλεκτρονικά (έως τέλη Οκτωβρίου) ή υποβάλλονται από μη κατοίκους.

3. Φ.Π.Α.

Ο γενικός συντελεστής ΦΠΑ στο Βέλγιο είναι 21%, εφαρμόζονται όμως και μειωμένοι συντελεστές 12% και 6% (λ.χ. στα τρόφιμα, στα φαρμακευτικά προϊόντα, στα βιβλία, στις μεταφορές, στα ξενοδοχεία, σε ορισμένες κτηματομεσιτικές υπηρεσίες ο συντελεστής είναι 6%, στα λιπάσματα, στα φυτοφάρμακα, στην κοινωνική στέγαση, σε

ορισμένες υπηρεσίες εστίασης 12%), καθώς και μηδενικός συντελεστής για προϊόντα που προορίζονται για εξαγωγή (ή είναι σε καθεστώς διέλευσης).

4. Λοιπές φορολογικές επιβαρύνσεις.

- 15% ενιαία φορολογία επί εσόδων από τόκους χρεογράφων που εκδόθηκαν μετά την 1.3.1990.
- 25% ενιαία φορολογία επί εσόδων από μετοχές, χρεόγραφα και λοιπά έσοδα από κεφαλαιακές πηγές και κινητές αξίες.
- Φορολόγηση της ακίνητης περιουσίας με συντελεστή μεταξύ 30% και 40% επί του αναπροσαρμοζόμενου εκτιμώμενου εισοδήματος από ενοίκια, το οποίο κυμαίνεται ανάλογα με την τοποθεσία του ακινήτου.
- Λοιπές επιβαρύνσεις: έξοδα συντήρησης, ευκαιριακά κέρδη και εισοδήματα, βραβεία και δωρεές, κεφαλαιακά κέρδη από ακίνητη περιουσία, κεφαλαιακά κέρδη από διάθεση σημαντικής συμμετοχής σε εταιρικό κεφάλαιο, ενώ ειδικά καθεστώτα ρυθμίζουν τα φορολογητέα εισοδήματα από απασχόληση – επαγγελματική δραστηριότητα, καθώς και τα εισοδήματα από απασχόληση αλλοδαπών εργαζομένων και στελεχών.

8. ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗ ΧΩΡΑ

Το Βέλγιο διατηρεί υψηλή θέση στην κατάταξη των χωρών υποδοχής άμεσων ξένων επενδύσεων και τούτο αναμφίβολα οφείλεται στην υψηλή προστασία που παρέχεται στους ξένους επενδυτές από το εθνικό θεσμικό πλαίσιο. Αν και οι φορολογικοί συντελεστές για τις επιχειρήσεις είναι αρκετά υψηλοί (ο γενικός ονομαστικός συντελεστής φορολογίας επιχειρήσεων σήμερα ανέρχεται σε 33,99%), η βελγική νομοθεσία παρέχει σειρά κινήτρων, μεταξύ των οποίων το καθεστώς των πλασματικών τόκων, που παραδοσιακά έχουν προσελκύσει μεγάλους διεθνείς επενδυτές και πολυεθνικές επιχειρήσεις να εγκατασταθούν στο Βέλγιο. Παράλληλα, εφαρμόζεται σειρά φοροαπαλλαγών και μειωμένων φορολογικών συντελεστών με σκοπό την στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Αρκετή συζήτηση διεξάγεται το τελευταίο διάστημα αναφορικά με το μέλλον του Βελγίου ως προορισμού ξένων επενδύσεων, καθώς διαπιστώνεται μία φθίνουσα ανταγωνιστικότητα της βελγικής οικονομίας κυρίως λόγω υψηλού εργατικού και ενεργειακού κόστους, αλλά και η ύπαρξη πολυνομίας και συχνών μεταβολών στο θεσμικό πλαίσιο των επενδύσεων, που προβληματίζουν τους μεγάλους ξένους επενδυτές. Σημειώνουμε ότι ορισμένοι διεθνείς επενδυτές, ιδιαίτερα Αμερικανοί αλλά και από άλλες τρίτες χώρες, διακατέχονται επιπλέον από σχετική αβεβαιότητα αναφορικά με το πολιτικό περιβάλλον της χώρας και τις εξελίξεις που σχετίζονται με το μέλλον της ως ομοσπονδιακού κράτους.

ΑΞΕ: Το Βέλγιο ως χώρα προέλευσης άμεσων επενδύσεων

Καθαρή εκροή εταιρικών κεφαλαίων (σε εκατ. ευρώ)	2011-III	2011-IV	2012-I	2012-II	2012-III	2012-IV
Σύνολο	-29.751	16.983	5.155	-8.111	1.914	1.953
Προς Γερμανία	-471	-11	-6	9	45	-7
Προς Γαλλία	-267	-6.929	1.389	-	229	395
Προς Λουξεμβούργο	-26.089	-5.336	490	-128	1.103	-296
Προς Ολλανδία	-	-	-95	-82	-	-126
Προς ΗΠΑ	-	-149	-18	2	-20	-
Προς Ιταλία	157	-188	1	-	-17	-6
Προς Ην. Βασίλειο	-	-605	50	-	-	1
Καθαρή εκροή άλλων κεφαλαίων (σε εκατ. ευρώ)	2011-III	2011-IV	2012-I	2012-II	2012-III	2012-IV
Σύνολο	8.798	-34.596	-17.944	-8.852	-8.203	26.803
Προς Γερμανία	-813	-1.605	-1.213	-1.133	4.745	-824
Προς Γαλλία	1.955	3.534	-3.770	-3.930	-8.641	4.976
Προς Λουξεμβούργο	2.438	1.195	-3.099	-2.011	5.341	26.472
Προς Ολλανδία	4.202	-25.833	-2.136	-2.390	-1.593	-289
Προς ΗΠΑ	-1.840	-5.264	-2.220	-2.116	-1.680	3.763
Προς Ισπανία	1.454	-852	-1.717	316	2	-13
Προς Ην. Βασίλειο	-248	-1.947	-1.223	8.876	-1.735	628
Προς Σουηδία	522	-2.405	1.338	-2.543	815	243
Προς Βραζιλία	104	76	-99	21	-11	165
Προς Φινλανδία	679	-64	-230	-317	18	-220
Προς Ιταλία	1.498	-121	-2.312	1.111	-2.344	-533
Προς Ελβετία	-756	1.100	-1.218	945	207	171
Προς Ιαπωνία	45	-260	-82	-715	-144	-70
Προς Κίνα	-20	-32	-122	-15	44	-61
Προς Χονγκ Κονγκ	-199	-81	-16	-556	-85	-22

Σημειώσεις:

* Η μη αναφορά ορισμένων ποσών οφείλεται σε λόγους εμπιστευτικότητας των στοιχείων.

** Το αρνητικό πρόσημο σημαίνει επένδυση και το θετικό αποεπένδυση.

ΠΗΓΕΣ : Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Βελγικά ίδια κεφάλαια στο εξωτερικό (stock) (σε εκατ. ευρώ)	2008	2009	2010	2011
Σύνολο	227.718	248.778	253.933	262.170
Λουξεμβούργο	46.238	55.423	62.802	73.089
Ολλανδία	74.137	74.515	70.475	71.094
Γαλλία	19.494	36.154	30.594	33.495
Ην. Βασίλειο	9.902	10.100	10.538	12.368
ΗΠΑ	10.517	9.868	10.895	10.564
Γερμανία	4.679	4.736	6.979	6.326
Ιταλία	6.511	6.603	6.976	5.621
Βελγικά εταιρικά κεφάλαια στο εξωτερικό (stock) (σε εκατ. ευρώ)	2008	2009	2010	2011
Σύνολο	85.730	93.296	103.050	120.716
Λουξεμβούργο	26.911	23.228	26.578	41.444
Ολλανδία	9.505	13.103	20.773	22.244
Γαλλία	8.211	11.540	11.703	10.698
Ην. Βασίλειο	5.910	5.558	6.840	8.528
ΗΠΑ	4.219	4.250	3.869	5.271
Ιταλία	4.574	4.262	4.413	4.257
Χονγκ Κονγκ	908	2.930	3.238	2.011
Άλλα βελγικά κεφάλαια στο εξωτερικό (stock) (σε εκατ. ευρώ)	2008	2009	2010	2011
Σύνολο	356.608	404.565	441.587	513.391
Ολλανδία	58.524	52.575	54.423	88.236
ΗΠΑ	19.809	27.454	52.920	76.431
Γαλλία	64.780	68.422	57.745	66.022
Λουξεμβούργο	40.214	55.734	58.422	59.453
Γερμανία	28.093	31.441	38.379	42.584
Ην. Βασίλειο	15.186	21.896	22.370	24.624
Σουηδία	12.972	22.329	25.053	18.169
Κλάδοι βελγικών επενδύσεων στο εξωτερικό (σε εκατ. ευρώ)	2008	2009	2010	2011
Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	240.991	263.000	253.863	253.732
Μεταποίηση	98.550	95.440	127.664	134.652
Αγορά ακινήτων	262.166	317.867	334.321	400.916
Χονδρεμπόριο-λιανεμπόριο	25.852	34.953	40.846	43.056
Παραγωγή-διανομή ενέργειας, αερίου και νερού	658	6.074	7.300	26.027
Πληροφορική-τηλεπικοινωνίες	18.880	9.308	7.806	9.475

ΠΗΓΕΣ : Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

ΑΞΕ: Το Βέλγιο ως χώρα υποδοχής άμεσων επενδύσεων

Καθαρή εισροή εταιρικών κεφαλαίων (σε εκατ. ευρώ)	2011-III	2011-IV	2012-I	2012-II	2012-III	2012-IV
Σύνολο	25.633	-19.455	9.221	11.413	1.973	-44.974
Από Γερμανία	270	147	193	0	-6	-20
Από Γαλλία	-290	6.252	-4	10.845	2.111	-929
Από Λουξεμβούργο	31.673	-27.562	206	-337	-741	-
Από Ολλανδία	-700	1.211	-423	453	-240	-
Από ΗΠΑ	-17	338	-11	185	-11	-14
Από Σουηδία	-28	-28	-	362	134	132
Από Ην. Βασίλειο	-	76	-2	-2	-6	-13
Από Ελβετία	122	612	-	-25	14	26
Καθαρή εισροή άλλων κεφαλαίων (σε εκατ. ευρώ)	2011-III	2011-IV	2012-I	2012-II	2012-III	2012-III
Σύνολο	-3.402	39.214	1.862	5.067	593	4.987
Από Γερμανία	1.978	-1.438	-1.311	-1.022	-7.283	-2.451
Από Φινλανδία	222	1.086	162	120	-2.613	164
Από Γαλλία	-1.340	-96	2.240	-4.846	827	6.298
Από Λουξεμβούργο	-2.675	34.234	434	31	4.565	130
Από Νορβηγία	2.105	2.976	-4.598	2.232	953	1.106
Από Ολλανδία	-3.949	520	3.988	5.523	405	3.553
Από ΗΠΑ	602	-641	1.016	305	471	39
Από Ην. Βασίλειο	-201	-483	1.182	365	1.385	-2.877
Από Ισπανία	-166	-248	-115	56	-119	-2
Από Ιταλία	-33	332	-390	581	-581	224
Από Σουηδία	-155	1.377	-536	-621	-458	-752
Από Ελβετία	6	-156	2.200	242	-712	-178
Από Ιαπωνία	-14	539	-106	-224	875	166
Από Κίνα	-46	-12	5	0	-46	836
Από Χονγκ Κονγκ	-33	-100	109	589	-317	37

Σημειώσεις:

* Η μη αναφορά ορισμένων ποσών οφείλεται σε λόγους εμπιστευτικότητας των στοιχείων.

** Το θετικό πρόσημο σημαίνει επένδυση και το αρνητικό αποεπένδυση.

ΠΗΓΕΣ : Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Ξένα ίδια κεφάλαια στο Βέλγιο (stock) (σε εκατ. ευρώ)	2008	2009	2010	2011
Σύνολο	469.310	534.458	586.637	601.169
Λουξεμβούργο	112.987	135.709	149.272	149.567
Γαλλία	113.485	123.852	137.849	148.245
Ολλανδία	85.264	90.028	97.557	96.915
Γερμανία	25.860	29.636	34.498	39.579
Ην. Βασίλειο	17.622	16.120	17.654	30.252
Σουηδία	11.448	21.970	24.719	23.802
ΗΠΑ	18.112	17.862	20.522	20.734
Ξένα εταιρικά κεφάλαια στο Βέλγιο (stock) (σε εκατ. ευρώ)	2008	2009	2010	2011
Σύνολο	318.059	334.372	363.850	370.726
Λουξεμβούργο	82.716	98.106	112.209	109.174
Γαλλία	82.677	87.202	92.666	99.144
Ολλανδία	63.690	51.480	58.184	57.808
Γερμανία	16.105	17.763	21.116	22.532
Ελβετία	11.978	12.239	12.312	13.142
Σουηδία	5.368	10.701	12.815	13.058
Ην. Βασίλειο	10.841	9.757	10.070	10.430
Άλλα ξένα κεφάλαια στο Βέλγιο (stock) (σε εκατ. ευρώ)	2008	2009	2010	2011
Σύνολο	143.975	137.216	126.271	166.183
Λουξεμβούργο	48.049	46.898	32.583	68.724
Ολλανδία	31.392	25.355	28.563	29.001
Ην. Βασίλειο	4.742	7.930	5.966	11.170
Γερμανία	3.296	2.091	2.825	5.541
ΗΠΑ	10.629	6.764	4.552	5.131
Ιαπωνία	2.885	4.140	4.445	4.436
Χονγκ Κονγκ	1.045	1.800	4.083	4.363
Κλάδοι ξένων επενδύσεων στο Βέλγιο (σε εκατ. ευρώ)	2008	2009	2010	2011
Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	286.481	305.415	305.092	302.833
Μεταποίηση	137.967	143.083	189.797	156.769
Αγορά ακινήτων	376.073	388.768	373.164	455.834
Χονδρεμπόριο-λιανεμπόριο	53.507	68.038	92.700	93.600
Παραγωγή-διανομή ενέργειας, αερίου και νερού	17.880	20.614	23.086	27.088
Πληροφορική-τηλεπικοινωνίες	13.306	9.494	8.839	10.085

ΠΗΓΕΣ : Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Όπως φαίνεται από τους παραπάνω πίνακες, οι βελγικές επενδύσεις στο εξωτερικό είναι τοποθετημένες κυρίως στο Λουξεμβούργο, την Ολλανδία, τη Γαλλία, το Ην. Βασίλειο, τις ΗΠΑ και την Γερμανία, με το μεγαλύτερο μέρος τους να κατευθύνεται στην αγορά ακινήτων και σχετικές με αυτήν υπηρεσίες, τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες και την μεταποίηση.

Από την άλλη πλευρά, τα ξένα επενδυτικά κεφάλαια που είναι τοποθετημένα στο Βέλγιο προέρχονται κυρίως από το Λουξεμβούργο, την Γαλλία, την Ολλανδία, την Γερμανία

και το Ην. Βασίλειο, με τον κύριο όγκο τους να κατευθύνεται στην αγορά ακινήτων και σχετικές με αυτήν υπηρεσίες, τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, την μεταποίηση και το εμπόριο.

Σύμφωνα με στοιχεία του “Invest in Greece” (2010), υπάρχουν οκτώ καταγεγραμμένες ελληνικές επιχειρήσεις που λειτουργούν στο Βέλγιο, στους τομείς τεχνολογίας πληροφορικής, ανάπτυξης λογισμικού, τηλεπικοινωνιών, συμβουλευτικών υπηρεσιών προς επιχειρήσεις, κτηματομεσιτικών υπηρεσιών, εμπορίου πετρελαιοειδών / εφοδιασμού πλοίων, καθώς και εμπορίου άλλων προϊόντων.

Σημαντική παρουσία στο Βέλγιο έχει η Intrasoft International S.A. στον τομέα παροχής υπηρεσιών πληροφορικής. Η εταιρεία Intrasoft International NV απασχολεί περί τα 150 άτομα και είναι από τους βασικούς πάροχους υπηρεσιών πληροφορικής δημοσίων υπηρεσιών του Βελγίου (Τελωνιακή Υπηρεσία, MASP Project), του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της μεγαλύτερης εταιρείας τηλεπικοινωνιών του Βελγίου (Belgacom), της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και άλλων κοινοτικών υπηρεσιών και οργάνων. Στον ίδιο κλάδο απασχολούνται εξάλλου και άλλες ελληνικές εταιρείες, σε διάφορα έργα και παροχή υπηρεσιών προς ευρωπαϊκές αλλά και βελγικές υπηρεσίες. Αξιοσημείωτη είναι επίσης η εξαγορά, τον Οκτώβριο του 2007, από την ελληνική εταιρία Aegean Marine Petroleum της βελγικής εταιρίας Bunkers at Sea, η οποία δραστηριοποιείται στον τομέα της προμήθειας & εφοδιασμού ναυτιλιακών καυσίμων. Συνημμένα σας αποστέλλουμε κατάλογο των επιχειρήσεων ελληνικών συμφερόντων που είναι εγκατεστημένες στο Βέλγιο, σύμφωνα με τα στοιχεία του “Invest in Greece”.

Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες της ελληνικής ομογένειας του Βελγίου επικεντρώνονται κυρίως στο εμπόριο και τις υπηρεσίες. Η πλειονότητα των ελληνόκτητων εταιρειών στο Βέλγιο είναι μικρού μεγέθους, με δραστηριότητες στο χώρο του εμπορίου τροφίμων και ποτών, της εστίασης, των γουναρικών, των ηλεκτρονικών, των αυτοκινήτων, του τουρισμού, της τροφοδοσίας πλοίων. Υπάρχουν εξάλλου ορισμένες επιχειρήσεις Ελλήνων ομογενών με παραγωγή στους κλάδους τροφίμων, ειδών ζαχαροπλαστικής και σοκολατοποιίας, μεταλλικών υλικών και εξοπλισμού εστίασης. Σημειώτεον ότι μία εκ των μεγαλύτερων βιομηχανιών σοκολάτας του Βελγίου με σημαντικότερη διεθνή παρουσία, η Leonidas, μπορεί να θεωρηθεί -υπό ευρεία έννοια- ελληνικών επιχειρηματικών συμφερόντων. Σημειώνουμε ότι ορισμένες ελληνικές επιχειρήσεις ή και ιδιώτες από την Ελλάδα έχουν ξεκινήσει να δραστηριοποιούνται τα τελευταία χρόνια στη βελγική αγορά στον κλάδο του λιανεμπορίου, όπως για παράδειγμα η εταιρεία φυσικών καλλυντικών Korres, αλλά και μικρότερα καταστήματα λιανεμπορικής διάθεσης προϊόντων, κυρίως τροφίμων, όπως λ.χ. παγωμένου γιαουρτιού. Υπάρχει επίσης αξιόλογος αριθμός Ελλήνων και Ελληνών ομογενών οι οποίοι δραστηριοποιούνται στο Βέλγιο ως στελέχη βελγικών επιχειρήσεων και οργανισμών, καθώς και ευρωπαϊκών υπηρεσιών ή διεθνών οργανισμών.

Η επενδυτική παρουσία του Βελγίου στην Ελλάδα είναι κάπως εντονότερη, αλλά συνολικά σχετικά περιορισμένη. Η πλειονότητα των 30 περίπου βελγικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας εκπροσωπούνται από επιτόπια γραφεία πωλήσεων (πολλά εκ των οποίων στον τομέα φαρμακευτικών). Σημαντικές επενδυτικές παρουσίες βελγικών επιχειρήσεων στην Ελλάδα είναι αυτές της βιομηχανίας πλαστικών Resilux (διαθέτει στην Πάτρα εργοστάσιο παραγωγής πλαστικών υλικών τύπου PET), η εξαγορά της λιανεμπορικής αλυσίδας AB Βασιλόπουλος από το βελγικό όμιλο DELHAIZE, που σήμανε την εντυπωσιακή επέκταση τα τελευταία χρόνια των καταστημάτων AB σε ολόκληρη την Ελλάδα (η επένδυση της DELHAIZE σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος ανέρχεται σε 150 εκατ. €), της βιομηχανίας σοκολάτας, ειδών αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής PURATOS (στα Οινόφυτα), της χημικής βιομηχανίας SOLVAY (Αθήνα), της Brown Holdings S.A. στην Θήβα με μονάδα παραγωγής πλαστικών και χάρτινων υλικών συσκευασίας (MOPNOS A.E.). Βελγικές επενδύσεις υπάρχουν ακόμη στους κλάδους παραγωγής ηλεκτρισμού από ΑΠΕ, ηλιακής ενέργειας, τηλεπικοινωνιών, καθώς και εμπορίου διαφόρων προϊόντων (ενδυμάτων, κλωστοϋφαντουργικών, τροφίμων και αγροτικών προϊόντων, μηχανολογικού εξοπλισμού,

μεταφορικού εξοπλισμού, φαρμακευτικών και χημικών προϊόντων). Σύμφωνα με στοιχεία του “Invest in Greece” (2013), υπάρχουν περίπου 30 επιχειρήσεις στην Ελλάδα με αξιόλογη βελγική συμμετοχή στο μετοχικό τους κεφάλαιο. Συνημμένα σας αποστέλλουμε κατάλογο των επιχειρήσεων βελγικών συμφερόντων που είναι εγκατεστημένες στην Ελλάδα, με τα ποσοστά βελγικής συμμετοχής στα μετοχικά κεφάλαια, σύμφωνα με τα στοιχεία του “Invest in Greece”.

Κατωτέρω παραθέτουμε στοιχεία της Τραπέζης της Ελλάδος σχετικά με τις ροές κεφαλαίων μεταξύ Βελγίου και Ελλάδας στην περίοδο 2008-2012.

ΚΑΘΑΡΕΣ ΡΟΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΑΜΕΣΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΑΠΟ ΒΕΛΓΙΟ ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ					
Έτος	2012*	2011	2010	2009	2008
Σε εκατ. Ευρώ	209,2	-50,1	-73,9	-84,1	-194,6
ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ ΡΟΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΑΜΕΣΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΑΠΟ ΒΕΛΓΙΟ ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ					
Έτος	2012*	2011	2010	2009	2008
Σε εκατ. Ευρώ	410,8	59,3	231,2	31,0	10,4
ΚΑΘΑΡΕΣ ΡΟΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΑΜΕΣΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΛΛΑΔΑ ΣΕ ΒΕΛΓΙΟ					
Έτος	2012*	2011	2010	2009	2008
Σε εκατ. Ευρώ	0,2	-3,8	-39,5	-3,8	-3,7
ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ ΡΟΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΑΜΕΣΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΛΛΑΔΑ ΣΕ ΒΕΛΓΙΟ					
Έτος	2012*	2011	2010	2009	2008
Σε εκατ. Ευρώ	-0,7	-4,5	-40,8	-4,2	-4,3

Πηγή: Τράπεζα Της Ελλάδος, στοιχεία 2013

Σημειώσεις:

* Για το έτος 2012 τα στοιχεία είναι προσωρινά, ενώ έχουν αναθεωρηθεί για το έτος 2011.

Όσον αφορά τις βελγικές επενδύσεις στην Ελλάδα, το αρνητικό πρόσημο αφορά μείωση των καθαρών επενδύσεων. Τα στοιχεία περιλαμβάνουν και επανεπενδυθέντα κέρδη.

Όσον αφορά τις ελληνικές επενδύσεις στο Βέλγιο, το αρνητικό πρόσημο σημαίνει αύξησή τους.

9. ΤΟ ΒΕΛΓΙΟ ΩΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΕΤΑΙΡΟΣ. ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΒΕΛΓΙΟΥ. ΣΗΜΑΝΣΗ. ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ. ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ.

1. Γενικά περί Βελγικής αγοράς:

Το Βέλγιο είναι εκ των ιδρυτικών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πρόκειται για χώρα με έντονο διεθνή προσανατολισμό, ευρωπαϊκή κατεύθυνση και προοπτική, κεντρική θέση στον πλούσιο οικονομικά χώρο της βορειοδυτικής Ευρώπης, με εξαιρετικά αναπτυγμένο δίκτυο υποδομών. Πρόκειται εξάλλου για χώρα με σημαντικές εθνικές και πολιτιστικές ιδιαιτερότητες, όπως η ύπαρξη δύο μεγάλων διακριτών κοινωνικο-οικονομικών ομάδων, των Φλαμανδών και των Βαλλόνων, οι οποίες κυβερνώνται από τοπικές και περιφερειακές αρχές αλλά και ενιαία ομοσπονδιακή διοίκηση, γεγονός που δίνει στο Βέλγιο χαρακτήρα διεθνοποιημένο και πολυπολιτισμικό. Πρόκειται επίσης για χώρα με ισχυρό, ποιοτικό και αποτελεσματικό σύστημα παιδείας, προσανατολισμένο στο διεθνή χαρακτήρα της οικονομίας και της χώρας, το οποίο παράγει εργαζομένους με εξαιρετικά υψηλά επίπεδα παραγωγικότητας. Το κατά κεφαλήν εισόδημα είναι από τα υψηλότερα στην Ευρώπη, ενώ ταυτόχρονα η κατανομή του είναι αρκετά ισόρροπη, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι της χώρας να απολαμβάνουν υψηλής αγοραστικής δύναμης αλλά και αποταμιευτικής ικανότητας, παρά την οικονομική κρίση.

Οι ανεπτυγμένες υποδομές του, καθιστούν το Βέλγιο σημαντικό διαμετακομιστικό κόμβο και κέντρο διανομής. Διαθέτει το δεύτερο πλέον εκτεταμένο ποτάμιο δίκτυο στην Ευρώπη, εξαιρετικά ανεπτυγμένο οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο. Η Αμβέρσα είναι το δεύτερο μεγαλύτερο ευρωπαϊκό λιμάνι, η Λιέγη το τρίτο μεγαλύτερο ευρωπαϊκό ποτάμιο λιμάνι, ενώ το αεροδρόμιο των Βρυξελλών ένα από τα πλέον πολυσύχναστα ευρωπαϊκά αεροδρόμια, ιδιαίτερα όσον αφορά τα φορτία cargo.

Όσον αφορά τη σήμανση, αλλά και τις μεθόδους πώλησης των καταναλωτικών προϊόντων γενικά στο Βέλγιο, επισημαίνουμε ότι οι γλωσσικές και πολιτισμικές διαφορές που υπάρχουν στη χώρα, καθορίζουν σε πολύ μεγάλο βαθμό την καταναλωτική συμπεριφορά και τα χαρακτηριστικά της. Ο Βέλγος καταναλωτής και γενικότερα αγοραστής επιδιώκει υψηλή ποιότητα και ανταγωνιστικές τιμές, γεγονός που καθιστά τη βελγική αγορά ιδιαίτερα ανταγωνιστική.

Το γεγονός ότι το εμπόριο με τα κράτη μέλη της Ε.Ε. είναι απαλλαγμένο από εισαγωγικές διαδικασίες, δασμολογικά, μη δασμολογικά και άλλα τεχνικά εμπόδια, κάνει πολλούς να θεωρούν ότι το ενδοκοινοτικό εμπόριο κινείται περίπου αυτόματα. Τούτο σαφώς δεν αληθεύει, διότι οι αναπτυγμένες και οργανωμένες αγορές της Δ. Ευρώπης, μεταξύ των οποίων το Βέλγιο, απαιτούν συνεπή και συνεχή παρουσία, αφοσίωση στην επίτευξη της στοχευμένης προσπάθειας και αφιέρωση πόρων προκειμένου να τοποθετηθούν κατάλληλα τα εξαγόμενα προϊόντα ή υπηρεσίες. Η επίτευξη οικονομικών κλίμακας, η προσήλωση στην τήρηση εθνικών και κοινοτικών νομικών απαιτούμενων, διαδικασιών και προδιαγραφών και ο έντονος ανταγωνισμός είναι το τρίπτυχο που χαρακτηρίζει τις δυτικοευρωπαϊκές αγορές και βέβαια το Βέλγιο.

2. Προδιαγραφές και πρότυπα:

Όσον αφορά τις προδιαγραφές για τα διάφορα προϊόντα που κυκλοφορούν στην αγορά του Βελγίου, φυσικά ισχύουν εκείνες που θεσπίζονται σε ευρωπαϊκό / κοινοτικό επίπεδο και είναι εναρμονισμένες σε όλα τα κ-μ της Ε.Ε. και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, ώστε να επιτρέπουν την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων. Ειδικότερα για τα τρόφιμα, οι γενικές αρχές, διαδικασίες και προδιαγραφές που θεσπίστηκαν στην σχετική νομοθεσία του 2002 (Κανονισμός EC/178/2002), εισήγαγαν από την 1.1.2005, υποχρεωτική ιχνηλασιμότητα σε ολόκληρη την τροφική αλυσίδα (δηλαδή υπάρχει σύστημα ελέγχου από τον αρχικό παραγωγό έως τον τελικό πωλητή). Αρμόδια για την ασφάλεια των τροφίμων σε ευρωπαϊκό επίπεδο είναι η European Food Safety Authority, η οποία συστάθηκε το 2002 και παρέχει γνωμοδοτήσεις στα αρμόδια ευρωπαϊκά όργανα σε θέματα ασφάλειας τροφίμων. Η υπηρεσία αυτή συνεργάζεται στενά τόσο με τις αντίστοιχες εθνικές αρχές των κρατών μελών, όσο και με τους εκπροσώπους της βιομηχανίας. Η ιστοσελίδα της βρίσκεται στη διεύθυνση: <http://www.efsa.europa.eu/>. Επίσης, πληροφορίες όσον αφορά το καθεστώς ασφαλείας τροφίμων στην Ευρώπη και τις σχετικές εξελίξεις του κανονιστικού πλαισίου, μπορούν να εντοπιστούν στις οικείες ιστοσελίδες της Ευρ. Επιτροπής, στις διευθύνσεις: http://ec.europa.eu/food/index_en.htm και http://ec.europa.eu/policies/agriculture_fisheries_food_en.htm (η δεύτερη είναι γενικότερης πληροφόρησης, περί της κοινοτικής αγροτικής πολιτικής).

Ο καθορισμός προδιαγραφών σε ευρωπαϊκό επίπεδο γίνεται μέσα από μια διαδικασία συναίνεσης και με διαβούλευση εκπροσώπων της Ευρ. Επιτροπής, των βιομηχανικών ή άλλων κλάδων, ΜΚΟ όπως ομάδων καταναλωτών και περιβαλλοντολόγων. Σε πολλές περιπτώσεις υιοθετούνται διεθνή πρότυπα (λ.χ. ISO), ενώ για άλλες, καθαρά κοινοτικές προδιαγραφές υπεύθυνοι είναι βασικά 3 ειδικευμένοι οργανισμοί προτύπων: η CENELEC (European Committee for Electrotechnical Standardization, web site: www.cenelec.org/Cenelec/Homepage.htm), ETSI (European Telecommunications Standards Institute, web site: www.etsi.org) και CEN (European Committee for Standardization, web site: www.cen.eu/cenorm/homepage.htm), η οποία χειρίζεται όλα τα υπόλοιπα πρότυπα.

Σημειωτέον ότι όλα τα εναρμονισμένα κοινοτικά πρότυπα / προδιαγραφές, που αποτελούν τη βάση για την παροχή σήματος πιστοποίησης CE μπορούν να εντοπισθούν στην ιστοσελίδα της Ευρ. Επιτροπής η οποία ενσωματώνει όλους τους τεχνικούς Κανονισμούς και τις Οδηγίες για τεχνικές προδιαγραφές, καθώς και περιγράφει τις σχετικές διαδικασίες, πιο συγκεκριμένα στην ακόλουθη διεύθυνση: <http://ec.europa.eu/enterprise/policies/european-standards/harmonised-standards>.

Τα προϊόντα που διακινούνται στο χώρο της ενιαίας αγοράς της Ε.Ε. θα πρέπει να πληρούν τις κοινοτικές προδιαγραφές ασφαλείας, υγείας κλπ., σε όλα τα στάδια της παραγωγικής τους διαδικασίας. Στοιχεία των οργανισμών πιστοποίησης συμβατότητας στα κράτη-μέλη της Ε.Ε. μπορεί κανείς να εντοπίσει στην ιστοσελίδα της Ευρ. Επιτροπής: <http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/nando>, καθώς και στην ιστοσελίδα www.european-accreditation.org. Επίσης, στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων δημοσιεύονται καθημερινά σχέδια προτύπων και υιοθετηθέντα πρότυπα, καθώς επίσης και σχετική νομολογία, συζητήσεις του Ευρ. Κοινοβουλίου, μελέτες επιτροπών κατάρτισης προτύπων κλπ. (στην ιστοσελίδα: <http://eur-lex.europa.eu/JOIndex.do?ihmlang=en>). Οι εθνικοί τεχνικοί κανονισμοί δημοσιεύονται εξάλλου στην ιστοσελίδα της Ευρ. Επιτροπής στη διεύθυνση: <http://ec.europa.eu/comm/enterprise/tris>.

3. Σήμανση τροφίμων:

Ειδικότερα για τα τρόφιμα, οι προδιαγραφές σήμανσης στο Βέλγιο είναι εναρμονισμένες με τις κοινοτικές, είτε δια της απ' ευθείας υιοθέτησης σχετικών Κανονισμών ή με ενσωμάτωση σχετικών Οδηγιών στο εσωτερικό του δίκαιο (κυρίως μέσω Βασιλικών Διαταγμάτων). Πιο συγκεκριμένα, τα ακόλουθα ισχύουν όσον αφορά τις προδιαγραφές για ετικέτες τροφίμων που ισχύουν στο Βέλγιο:

- ✓ *Υποχρεωτικά πρέπει να αναγράφονται στην ετικέτα τα ακόλουθα στοιχεία:* περιγραφή του προϊόντος, λίστα συστατικών, αλλεργιογόνα στοιχεία, καθαρή ποσότητα, διάρκεια ζωής (για προϊόντα με κύκλο ζωής έως 3 μήνες: ημέρα, μήνας, έτος / για προϊόντα με κύκλο ζωής 3-18 μήνες: μήνας, έτος / για προϊόντα με κύκλο ζωής άνω των 18 μηνών: έτος), όνομα και διεύθυνση του παραγωγού, τόπος καταγωγής του προϊόντος, οδηγίες για την αποθήκευση ή συντήρηση ή / και τη χρήση, περιεκτικότητα σε αλκοόλ (εάν υπάρχει) και σήμανση παρτίδας του προϊόντος.
- ✓ *Χωριστά πρέπει να αναγράφονται στην ετικέτα τα ακόλουθα πληροφοριακά στοιχεία, για συγκεκριμένα συστατικά, εφ' όσον αυτά περιέχονται στο προϊόν:* πρόσθετα τροφίμων, κινίνη / καφεΐνη, φυτοστερόλες-φυτοστανολεστέρες, καθώς και ποσοτική δήλωση των συστατικών.
- ✓ *Συγκεκριμένες προειδοποιήσεις στην ετικέτα πρέπει να υπάρχουν στις εξής περιπτώσεις:* τροφίμων που η διάρκεια ζωής τους παρατείνεται δια της χρήσης αερίων συσκευασίας, τροφίμων που περιέχουν γλυκαντικές ουσίες, ή πρόσθετα σάκχαρα και γλυκαντικά, ασπαρτάμη, πρόσθετες πολυόλες σε περιεκτικότητα μεγαλύτερη του 10%, γλυκόριζα.
- ✓ *Σήμανση πρέπει να υπάρχει για τις εξής χρωστικές ουσίες τροφίμων:* E110, E104, E122, E129, E124.
- ✓ *Αναφορικά με τη γλώσσα που πρέπει να χρησιμοποιείται στην ετικέτα:* εφ' όσον η εταιρεία εξάγει σε συστηματική βάση στο Βέλγιο, θα πρέπει οπωσδήποτε οι ετικέτες να αναγράφονται σε τουλάχιστον μία από τις επίσημες γλώσσες της χώρας (γαλλικά, φλαμανδικά, γερμανικά). Συνήθως η αναγραφή στην γαλλική και φλαμανδική ακολουθείται από τις περισσότερες εταιρείες που εξάγουν τρόφιμα στο Βέλγιο.
- ✓ *Χωριστή σήμανση θα πρέπει να υπάρχει σε περιπτώσεις όπου γίνονται ισχυρισμοί περί θρεπτικότητας, ή ευεργετικών για την υγεία ιδιοτήτων, ή τα προϊόντα είναι βιολογικής καλλιέργειας / μεθόδου παραγωγής.*

4. Εμπόριο, πληρωμές, τραπεζικό σύστημα, πηγές χρηματοδότησης, δημόσιοι διαγωνισμοί:

Οι Βέλγοι εισαγωγείς είναι σχετικά μικρού μεγέθους και συνήθως πιεστικοί για να λαμβάνουν τους καλύτερους δυνατούς όρους πιστώσεων, δεδομένου ότι απολαμβάνουν σχετικά περιορισμένης πρόσβασης –ιδιαίτερα υπό τη σημερινή αρνητική οικονομική συγκυρία- σε φθηνές πηγές χρηματοδότησης. Οι Βέλγοι εισαγωγείς είναι συνηθισμένοι σε ευέλικτους όρους πληρωμής, ιδιαίτερα με εταίρους τους σε γειτονικές χώρες, λ.χ. Γαλλία, Γερμανία, Ολλανδία, Βρετανία, ωστόσο η πλέον συνηθισμένη προθεσμία πληρωμών είναι στις 30 ημέρες. Παρατηρούνται βεβαίως αρκετές φορές καθυστερήσεις στις πληρωμές, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια εξαιτίας της οικονομικής κρίσης, σε γενικές γραμμές όμως σχεδόν το σύνολο των οφειλών από αγορές τακτοποιείται εντός περιόδου 60 ημερών.

Το βελγικό τραπεζικό σύστημα, παρά τα προβλήματα που αντιμετώπισε και εξακολουθεί να αντιμετωπίζει από την παγκόσμια οικονομική κρίση, είναι εξαιρετικά ανεπτυγμένο και φιλελεύθερο. Η διαχείριση εταιρικών λογαριασμών από τις τράπεζες και με ηλεκτρονικά μέσα είναι εξαιρετικά διαδεδομένη και ανεπτυγμένη. Δεν υφίστανται περιορισμοί στην ελεύθερη κυκλοφορία κεφαλαίων και οι κανονιστικοί περιορισμοί είναι ελάχιστοι. Υπάρχει μεγάλη ποικιλία πιστωτικών προϊόντων που παρέχονται προς επιχειρήσεις, χωρίς να γίνεται διάκριση στην εθνικότητά τους, ενώ υπάρχουν αρκετές εναλλακτικές λύσεις όταν μία επιχείρηση αναζητά venture capital.

Οι βελγικές τράπεζες, εξαιτίας και του εξωστρεφούς χαρακτήρα της βελγικής οικονομίας, διαθέτουν μεγάλη πείρα σε διεθνείς συναλλαγές, ενώ επίσης –τουλάχιστον οι μεγαλύτερες εξ αυτών- διαθέτουν υποκαταστήματα τοποθετημένα στις κύριες και σημαντικές αγορές του εξωτερικού. Αρκετά από τα 106 βελγικά τραπεζικά ιδρύματα περιλαμβάνονται στην κατάταξη των 100 κορυφαίων τραπεζών παγκοσμίως. Η αρμοδιότητα εποπτείας του τραπεζικού και του ασφαλιστικού συστήματος βαρύνει την Κεντρική Τράπεζα του Βελγίου (BNB), σε στενή συνεργασία με την βελγική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (Financial Services & Markets Authority – FSMA - <http://www.fsma.be/en.aspx>), η οποία εποπτεύει την κεφαλαιαγορά, τα χρηματοοικονομικά προϊόντα και υπηρεσίες, και τις χρηματιστηριακές εταιρείες και εταιρείες διαχείρισης χαρτοφυλακίων. Ο κλαδικός σύνδεσμος του τραπεζικού τομέα και του τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών στο Βέλγιο είναι η FEBELFIN - <http://www.febelfin.be/en/febelfin>. Οι τέσσερις κυριότερες τράπεζες του Βελγίου με διεθνή δραστηριότητα είναι οι Belfius (πρόκειται για το εθνικοποιημένο κομμάτι του ομίλου DEXIA, <https://www.belfius.be/wwwdexiabe/segment/segmentFr.aspx>), BNP-Paribas Fortis (πρόκειται για την εξαγορασθείσα από την γαλλική BNP Paribas της παλαιάς, εκ των πρώτων που επλήγησαν από την κρίση, βελγικής Fortis, https://www.bnpparibasfortis.be/portal/start_BE_F.asp), KBC (πρόκειται για φλαμανδική τράπεζα με παρουσία και σε άλλες χώρες, <https://www.kbccorporates.com/WPP/A033>) και ING Belgium (θυγατρική του ολλανδικού τραπεζικού ομίλου με σημαντικότερη διεθνή παρουσία, https://www.ing.be/en/business/pages/index.aspx?WT.xmenuse=TOPSEGMENT_Business), οι οποίες προσφέρουν πλήρη γκάμα χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και ειδικούς λογαριασμούς και υπηρεσίες για μη βελγικές επιχειρήσεις. Τραπεζικές υπηρεσίες προσφέρουν και τα Βελγικά Ταχυδρομεία (<https://www.bpostbanque.be/portal/Start.asp>). Σημαντικό δίκτυο υποκαταστημάτων στο Βέλγιο διαθέτει και η τράπεζα Beobank (πρόσφατα μετονομασθείσα από Citibank Belgium S.A.), η οποία ανήκει σε γαλλικό τραπεζικό όμιλο (Crédit Mutuel Nord Europe – CMNE). Άλλες τράπεζες που λειτουργούν στο Βέλγιο, είτε εγχώριες ή θυγατρικές και υποκαταστήματα ξένων τραπεζικών ομίλων, περιλαμβάνουν τις Deutsche Bank, AXA Bank Europe, Argenta, Radobank Belgium, Banca Monte Paschi Belgio, Crédit Agricole, Keytrade Bank και πολλές ακόμη.

Σημαντική πηγή χρηματοδότησης φυσικά αποτελούν οι κοινοτικοί θεσμοί, οι οποίοι προσφέρουν εξαιρετικά ευρύ φάσμα επιχορηγήσεων, δανείων, εγγυήσεων και

συγχρηματοδότησης για μελέτες σκοπιμότητας και κατασκευαστικά έργα υποδομής, σε συγκεκριμένους τομείς όπως περιβάλλον, τεχνολογία, καινοτομία, μεταφορές, ενέργεια, τηλεπικοινωνίες, τουρισμό, εκπαίδευση, επιμόρφωση, υγεία. Η Ε.Ε. παρέχει δυνατότητες χρηματοδότησης επενδυτικών σχεδίων δια επιχορηγήσεων της Ευρ. Επιτροπής και παροχής χαμηλότοκων δανείων με ευνοϊκούς όρους από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ - <http://www.eib.org/projects/index.htm>). Τις επιχορηγήσεις από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ε.Ε. (http://ec.europa.eu/regional_policy/atlas2007/index_en.htm) διαχειρίζονται οι εθνικές και περιφερειακές αρχές των κρατών μελών και αφορούν σε projects εντός των κρατών μελών. Επιχορηγήσεις για projects σε χώρες εκτός Ε.Ε. διαχειρίζεται η EuropeAid Cooperation Agency (http://ec.europa.eu/europeaid/index_en.htm) σε συνεργασία με τις Γενικές Διευθύνσεις της Ευρ. Επιτροπής.

Διαγωνισμοί κρατικών προμηθειών:

Πληροφορίες σχετικά με προκηρύξεις διαγωνισμών για κρατικές προμήθειες μπορείτε να εντοπίσετε στις ακόλουθες ιστοσελίδες, όπου θα πρέπει να εγγραφείτε και να παρακολουθείτε τις όποιες νέες εγγραφές καταχωρούνται σε αυτές: (α) <https://eten.publicprocurement.be/etendering/home.do>, που αποτελεί την ηλεκτρονική πλατφόρμα στην οποία καταχωρούνται προκηρύξεις βελγικών δημόσιων διαγωνισμών, ενώ πληροφοριακό υλικό για επιχειρήσεις που επιθυμούν να μετάσχουν σε βελγικούς κρατικούς διαγωνισμούς υπάρχει διαθέσιμο στις ιστοσελίδες <https://enot.publicprocurement.be/changeLanguage.do?language=en-GB>, καθώς και <http://www.publicprocurement.be/portal/page/portal/pubproc>, και (β) <http://ted.europa.eu/TED/main/HomePage.do>, που αποτελεί τον κατάλογο του καθημερινού ηλεκτρονικού δελτίου υποβολής προσφορών του «Συμπληρώματος στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης», και αφορά τις ευρωπαϊκές προκηρύξεις δημοσίων διαγωνισμών. Τέλος, στην ιστοσελίδα των βελγικών ενόπλων δυνάμεων, στη διεύθυνση <http://www.mil.be/MR/subject/index.asp?LAN=fr&ID=638&PAGE=1>, μπορούν τυχόν ενδιαφερόμενοι να εντοπίσουν στοιχεία επικοινωνίας με τον Τομέα Προμηθειών του βελγικού στρατού. Ο Τομέας Προμηθειών είναι οργανωμένος σε επίπεδο Γενικής Διεύθυνσης (Directorate General Material Resources, Quartier Reine Elisabeth, Bloc 1, Rue d'Evere 1, 1140 Evere). Σημειώνουμε ότι σημαντικό μέρος των διαγωνισμών του βελγικού στρατού διενεργείται μέσω της ανωτέρω ηλεκτρονικής πλατφόρμας βελγικών δημόσιων διαγωνισμών.

10. ΔΙΜΕΡΕΣ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
--

Επιπλέον των κοινοτικών ρυθμίσεων, οι βασικές συμφωνίες οικονομικού περιεχομένου, που έχουν υπογραφεί μεταξύ Ελλάδας και Βελγίου, είναι οι εξής :

- Συμφωνία περί Απαλλαγής της Διπλής Φορολογίας Εισοδήματος (24.5.68, Ν.Δ 117/1969 ΦΕΚ 41/Α/1969). Αναθεωρήθηκε και μονογραφήθηκε το 1994 και υπεγράφη στην Αθήνα στις 25 Μαΐου του 2004. Το Βέλγιο κύρωσε την Συμφωνία στις 22/9/2005. Από ελληνικής πλευράς η Συμφωνία κυρώθηκε με τον Νόμο 3407 (ΦΕΚ 266/Α/25.10.2005. Εν. Ισχ. 30-12-2005. Αν. ΦΕΚ 36/Α/16-2-2006). Στις 16.3.2010 υπογράφηκε στις Βρυξέλλες Πρωτόκολλο που τροποποιεί την Συμφωνία (άρθρο 25), το οποίο κυρώθηκε από ελληνικής πλευράς με τον Νόμο 4106 (ΦΕΚ 6/Α/9.1.2013).
- Συμφωνία Απαλλαγής Φορολογίας Αεροπορικών και Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων (23.6.54, ΦΕΚ 62/Α/1955)
- Συμφωνία Οδικών Μεταφορών (16.7.69, Ν 366/22-6-1976, ΦΕΚ160/Α/25-6-1976).
- Αεροπορική Σύμβαση (13-4-1955, ΦΕΚ107/Α/1957 Εμπιστευτικό μνημόνιο κατανοήσεως επί της ανωτέρω συμβάσεως 12-5-1972).
- Συμφωνία Κοινωνικών Ασφαλίσεων (1-4-58, ΦΕΚ 179/1958 και 191/1960).
- Αεροπορική Σύμβαση Αθήνα, 13-4-1955, ΦΕΚ 107/Α/1957.

Στα πλαίσια της επίσημης επίσκεψης του Προέδρου της Δημοκρατίας στο Βέλγιο τον Φεβρουάριο του 2005 πραγματοποιήθηκε και επιχειρηματική αποστολή με στόχο την ανανέωση τόσο των διμερών σχέσεων, όσο και της οικονομικής συνεργασίας με το Βέλγιο και υπεγράφη Κοινή Δήλωση μεταξύ της ηγεσίας της Ένωσης Βέλγων Επιχειρηματιών και του ΣΕΒ, αναφορικά με τους στόχους της Στρατηγικής της Λισσαβόνας, την οποία συνυπέγραψε και ο Βέλγος πρίγκιπας και διάδοχος του θρόνου Φίλιππος.

11. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΧΩΡΑΣ & ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της βελγικής στατιστικής υπηρεσίας, το εμπορικό ισοζύγιο του Βελγίου παρέμεινε ελλειμματικό κατά το έτος 2012, σημειώνοντας μάλιστα τελικά επιδείνωση κατά 433,4 εκατ. € (ή 4,81%) έναντι του 2011, και ανήλθε σε 9,43 δις. €. Σημειωτέον ότι στις εκτιμήσεις της του Μαρτίου τ.ε., η βελγική στατιστική υπηρεσία είχε εκτιμήσει υποχώρηση του εμπορικού ελλείμματος κατά 10,1% έναντι του 2011. Η χειροτέρευση αυτή του εμπορικού ελλείμματος φαίνεται να προέρχεται ουσιαστικά από την μεγαλύτερη τελικά αύξηση των εισαγωγών σε σύγκριση με τις εξαγωγές, και ιδιαίτερα την ελαφρά κάμψη των εξαγωγών προς κοινοτικές χώρες, ενώ αντίστροφα αύξηση των εισαγωγών από κοινοτικές χώρες (κατά 1,51%), που είχε ως αποτέλεσμα την επιδείνωση του εμπορικού ελλείμματος με χώρες της Ε.Ε. κατά 27,46%. Από την άλλη πλευρά, το συνολικό εμπορικό έλλειμμα συγκρατήθηκε κάπως από την μείωση των εισαγωγών από χώρες εκτός Ε.Ε. (-2,27%) σε συνδυασμό με τη μικρή αύξηση των εξαγωγών του Βελγίου προς τέτοιες χώρες (+2,65%), που οδήγησαν στην εντυπωσιακή αύξηση του εμπορικού πλεονάσματος του Βελγίου με τις τρίτες χώρες, κατά 67,84% (που μεταφράζεται σε 3,42 δις. €). Στο εμπόριο με τις κοινοτικές χώρες υπήρξε το 2012 ελαφρά μείωση των εξαγωγών (-0,68%), αλλά αύξηση των εισαγωγών (+1,51%). Ο όγκος του βελγικού εξωτερικού εμπορίου αυξήθηκε το 2012 κατά 0,41% έναντι του 2011 (ανερχόμενος σε 487,3 δις. €, έναντι 485,3 δις. €).

Τη μερίδα του λέοντος στις βελγικές εξαγωγές εξακολουθούν να κατέχουν οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεδομένου ότι το 69,1% των βελγικών εξαγωγών κατευθύνθηκε προς αυτές. Αντίστοιχα, το 73,7% των συνολικών βελγικών εισαγωγών το 2012 προήλθε από χώρες της Ε.Ε. Είναι γεγονός πάντως ότι τα τελευταία χρόνια το εξωτερικό εμπόριο του Βελγίου με τις τρίτες χώρες έχει σημειώσει αξιόλογη μεγέθυνση, με την αξία των βελγικών εξαγωγών να έχει αυξηθεί κατά 36,4% σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2008, αλλά και τις εισαγωγές από τρίτες χώρες να βρίσκονται το 2012 κατά 9,5% υψηλότερα από τα επίπεδα του 2008. Η θεαματική αύξηση των βελγικών εξαγωγών προς τρίτες χώρες και αναδυόμενες αγορές, που αποτελεί κεντρικό στόχο της πολιτικής εξωτερικού εμπορίου που υλοποιεί η βελγική κυβέρνηση, και η μετατροπή του εμπορικού ελλείμματος με τις χώρες αυτές σε πλεόνασμα κατά την τελευταία τριετία, είναι οι βασικοί παράγοντες που κατά την άποψή μας συγκρατούν το συνολικό βελγικό εμπορικό έλλειμμα σε ελεγχόμενα επίπεδα.

Σύμφωνα με τη βελγική στατιστική υπηρεσία, η αύξηση των βελγικών εξαγωγών προς τρίτες χώρες το 2012 αφορά κυρίως την Κορέα (+18,4%), τις ΗΠΑ (+17,4%), την Σιγκαπούρη (+16,3%) και τον Καναδά (+9,1%). Από την άλλη πλευρά, η ελαφρά μείωση των ενδοκοινοτικών εξαγωγών του Βελγίου αποδίδεται στις χώρες του ευρωπαϊκού Νότου, οι οποίες έχουν πληγεί ιδιαίτερα από την κρίση, όπως η Ελλάδα (μείωση 8,7%), η Πορτογαλία (μείωση 10,5%) και η Ισπανία (μείωση 8,3%).

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζουμε την εξέλιξη του βελγικού εξωτερικού εμπορίου την τελευταία πενταετία. Σημειωτέον ότι τα βελγικά στατιστικά στοιχεία εξωτερικού εμπορίου για το έτος 2012 είναι ακόμη προσωρινά.

Σύνολο εισαγωγών-εξαγωγών σε εκατ. ευρώ:

	2008	2009	2010	2011	2012	% 2011-2012
ΕΞΑΓΩΓΕΣ	221.556,7	177.727,0	210.006,0	238.151,4	238.919,0	+0,32%
<i>Εντός ΕΕ</i>	167.441,9	134.121,3	150.685,4	166.240,7	165.103,3	-0,68%
<i>Εκτός ΕΕ</i>	54.114,8	43.605,7	59.320,6	71.910,7	73.815,7	+2,65%
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	232.541,3	182.507,3	213.591,2	247.152,6	248.353,6	+0,49%
<i>Εντός ΕΕ</i>	172.855,0	135.789,6	156.997,4	180.290,0	183.010,7	+1,51%
<i>Εκτός ΕΕ</i>	59.686,3	46.717,7	56.593,8	66.862,6	65.342,9	-2,27%
ΕΜΠ. ΙΣΟΖΥΓΙΟ	-10.984,6	-4.780,3	-3.585,2	-9.001,2	-9.434,6	+4,81%
<i>Εντός ΕΕ</i>	-5.413,1	-1.668,3	-6.312,0	-14.049,3	-17.907,4	+27,46%
<i>Εκτός ΕΕ</i>	-5.571,5	-3.112,0	2.726,8	5.048,1	8.472,8	+67,84%

ΠΗΓΕΣ : Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Διμερές εμπόριο Ελλάδας – Βελγίου

Οι εμπορικές συναλλαγές μεταξύ Ελλάδας και Βελγίου αναπτύσσονται σχετικά ομαλά, σημειώνοντας σταθερή αύξηση όσον αφορά τις ελληνικές εξαγωγές, με εξαίρεση την διετία 2008-2009, και λιγότερο το 2010, χρονιές κατά τις οποίες το διμερές εμπόριο φαίνεται ότι επλήγη από την διεθνή οικονομική κρίση. Οι βελγικές εξαγωγές προς την χώρα μας εμφανίζουν αντιθέτως διαχρονικά σταθερή μείωση από την αρχή της οικονομικής κρίσης, προφανώς ως αποτέλεσμα των δυσχερών οικονομικών συνθηκών που επικρατούν στην Ελλάδα, της επιδείνωσης του επιχειρηματικού κλίματος και της πτώσης της κατανάλωσης. Τα έτη 2011 και 2012, οι ελληνικές εξαγωγές προς το Βέλγιο σημείωσαν αξιόλογη άνοδο, ενώ οι εισαγωγές της Ελλάδας από το Βέλγιο συνέχισαν την πτωτική τους πορεία. Ο όγκος του διμερούς εμπορίου το 2012 ανήλθε σε 1,64 δις. €, μειωμένος κατά 14,2% έναντι του 2011 και κατά 15,4% έναντι του 2010, ως αποτέλεσμα της πτώσης των βελγικών εξαγωγών προς τη χώρα μας (στοιχεία ΕΛ.ΣΤΑΤ).

Τόσο το επίπεδο όσο και η δομή των οικονομικών και εμπορικών σχέσεων Ελλάδας-Βελγίου δεν ανταποκρίνονται στις υφιστάμενες δυνατότητες για μία περισσότερο δυναμική και ισόρροπη ανάπτυξη των διμερών συναλλαγών (κυρίως από ελληνικής πλευράς) και αύξηση της εκατέρωθεν επενδυτικής δραστηριότητας. Στον τομέα των επενδύσεων, η δραστηριοποίηση των βελγικών επιχειρήσεων στην Ελλάδα είναι εντονότερη, ενώ η ελληνική επενδυτική παρουσία στο Βέλγιο είναι περιορισμένη.

Σύμφωνα με τα ελληνικά στατιστικά στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ., συμπεριλαμβανομένης της αξίας πετρελαιοειδών, οι ελληνικές εξαγωγές προς Βέλγιο αυξήθηκαν το 2012 κατά 8,5% σε σύγκριση με το 2011, ανερχόμενες σε 327,65 εκατ. €, ενώ οι ελληνικές εισαγωγές από το Βέλγιο ανήλθαν σε 1,31 δις. €, μειωμένες κατά 18,4% έναντι του 2011.

Σύμφωνα με τα ελληνικά προσωρινά στατιστικά στοιχεία, το Βέλγιο κατατάσσεται 12^ο μεταξύ των προμηθευτριών χωρών της Ελλάδας το 2012 με μερίδιο επί των συνολικών ελληνικών εισαγωγών 2,7%, ενώ από την άλλη πλευρά κατατάσσεται 26^ο μεταξύ των χωρών αποδεκτών εξαγωγών ελληνικών προϊόντων, απορροφώντας ποσοστό 1,2% των συνολικών ελληνικών εξαγωγών.

Σύμφωνα με τα βελγικά προσωρινά στατιστικά στοιχεία, οι ελληνικές εξαγωγές προς Βέλγιο το 2012 εμφανίζονται αυξημένες κατά 9,4% και ανέρχονται σε 366,6 εκατ. €, ενώ οι εισαγωγές μας από το Βέλγιο ανήλθαν σε 1,3 δις. €, μειωμένες κατά 18,7% έναντι του 2011. Με βάση τα βελγικά προσωρινά στατιστικά στοιχεία, οι ελληνικές εξαγωγές προς το Βέλγιο κατέλαβαν το 2012 μερίδιο 0,15% των συνολικών βελγικών εισαγωγών.

Στους κατωτέρω πίνακες παρουσιάζουμε την εξέλιξη του διμερούς εμπορίου κατά την τελευταία πενταετία, σύμφωνα με τα ελληνικά και τα βελγικά στατιστικά στοιχεία.

Εισαγωγές στο Βέλγιο από την Ελλάδα (προσωρινά βελγικά στοιχεία για το 2012 – Institut des Comptes Nationaux, σε εκατ. Ευρώ)

2008	2009	2010	2011	2012	% μεταβολή 2011-2012
241,2	236,8	253,4	335,0	366,6	+9,4%

Εξαγωγές από την Ελλάδα στο Βέλγιο (στοιχεία ΕΛ.ΣΤΑΤ., σε εκατ. Ευρώ)

2008	2009	2010	2011	2012	% μεταβολή 2011-2012
225,36	238,52	258,79	301,99	327,65	+8,5%

Εξαγωγές από το Βέλγιο προς την Ελλάδα (προσωρινά βελγικά στοιχεία για το 2012 – Institut des Comptes Nationaux, σε εκατ. Ευρώ)

2008	2009	2010	2011	2012	% μεταβολή 2011-2012
2.257,3	1.947,1	1.691,6	1.606,1	1.305,2	-18,7%

Εισαγωγές στην Ελλάδα από το Βέλγιο (στοιχεία ΕΛ.ΣΤΑΤ., σε εκατ. Ευρώ)

2008	2009	2010	2011	2012	% μεταβολή 2011-2012
2.165,54	1.948,93	1.676,06	1.605,97	1.309,65	-18,4%

Σύμφωνα με τα προσωρινά βελγικά στοιχεία, **οι κυριότερες κατηγορίες ελληνικών προϊόντων που εξήχθησαν στο Βέλγιο κατά το έτος 2012** (σε διηγήφια κεφάλαια εμπορευματικής κατάταξης συνδυασμένης ονοματολογίας), ήταν: σίδηρος-χάλυβας με αξία εξαγωγών 60,5 εκατ. € (κεφάλαιο 72, αύξηση 216,7%), προϊόντα καπνού με αξία 45,92 εκατ. € (κεφάλαιο 24, μείωση 13,2%), πλαστικά προϊόντα με αξία 36,68 εκατ. € (κεφάλαιο 39, αύξηση 13,6%), ορυκτά καύσιμα με αξία 33,81 εκατ. € (κεφάλαιο 27, αύξηση 8,6%), υλικό & εξοπλισμός μεταφορών με αξία 22,25 εκατ. € (κεφάλαιο 87, μείωση 9,3%), παρασκευασμένα-διατηρημένα τρόφιμα με αξία 18,48 εκατ. € (κεφάλαιο 20, αύξηση 30,4%), ανόργανα χημικά προϊόντα με αξία 16,95 εκατ. € (κεφάλαιο 28, μείωση 35,2%), πολύτιμα μέταλλα, λίθοι και κοσμήματα με αξία 16,06 εκατ. € (κεφάλαιο 71, αύξηση 160,3%), προϊόντα αλουμινίου με αξία 14,28 εκατ. € (κεφάλαιο 76, μείωση 0,1%), μηχανολογικός εξοπλισμός με αξία 10,58 εκατ. € (κεφάλαιο 84, μείωση 24,1%) και φαρμακευτικά προϊόντα με αξία 10,48 εκατ. € (κεφάλαιο 30, αύξηση 12,7%).

Επίσης σύμφωνα με τα προσωρινά βελγικά στοιχεία, **οι κυριότερες κατηγορίες βελγικών προϊόντων που εισήχθησαν στην Ελλάδα κατά έτος 2012** (σε διηγήφια κεφάλαια εμπορευματικής κατάταξης συνδυασμένης ονοματολογίας), ήταν: φαρμακευτικά προϊόντα με αξία 241,02 εκατ. € (κεφάλαιο 30, μείωση 43,4%), πλαστικά προϊόντα με αξία 106,89 εκατ. € (κεφάλαιο 39, μείωση 2,3%), μηχανολογικός εξοπλισμός με αξία 83,84 εκατ. € (κεφάλαιο 84, μείωση 25,1%), υλικό και εξοπλισμός μεταφορών με αξία 80,35 εκατ. € (κεφάλαιο 87, μείωση 12,3%), οργανικά χημικά προϊόντα με αξία 55,35 εκατ. € (κεφάλαιο 29, μείωση 33,5%), προϊόντα υποδηματοποιίας με αξία 54,77 εκατ. € (κεφάλαιο 64, αύξηση 9,9%), ορυκτά καύσιμα με αξία 50,66 εκατ. € (κεφάλαιο 27, μείωση 47,5%), όργανα & συσκευές μέτρησης με αξία 49,07 εκατ. € (κεφάλαιο 90, αύξηση 11%), ηλεκτρολογικός εξοπλισμός με αξία 44,63 εκατ. € (κεφάλαιο 85, αύξηση 26,5%), διάφορα χημικά προϊόντα με αξία 38,01 εκατ. € (κεφάλαιο 38, αύξηση 5,7%) και πλεκτά προϊόντα ένδυσης με αξία 33,76 εκατ. € (κεφάλαιο 61, μείωση 4,2%).

Διμερές εμπόριο Ελλάδα-Βελγίου το πρώτο τρίμηνο 2013:

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ για το πρώτο τρίμηνο του 2013, οι ελληνικές εξαγωγές προς το Βέλγιο ανήλθαν σε 53,97 εκατ. €, σημειώνοντας πτώση της τάξεως του 36% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2012, ενώ αντιθέτως οι εισαγωγές της χώρας μας από το Βέλγιο ανήλθαν σε 317,21 εκατ. €, σημειώνοντας επίσης πτώση 13,2% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2012. Το εμπορικό έλλειμμα εις βάρος της χώρας μας ανήλθε σε 263,2 εκατ. €, μειωμένο κατά 6,3% έναντι του πρώτου τριμήνου 2012 και ο όγκος διμερούς εμπορίου σε 371,2 εκατ. €, μειωμένος κατά 17,4% έναντι του πρώτου τριμήνου του 2012.

12. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ

Η διεθνής οικονομική κρίση αποτυπώθηκε στα μεγέθη του διμερούς εμπορίου κυρίως κατά την τριετία 2008-2010. Το 2011 και το 2012, το διμερές εμπόριο ακολούθησε πτωτική πορεία, με τον όγκο του διμερούς εμπορίου το 2012 να ανέρχεται σύμφωνα με τα βελγικά στοιχεία σε 1,67 δις. €, μειωμένος κατά 14% έναντι του 2011 και του 2010, ως αποτέλεσμα της πτώσης των βελγικών εξαγωγών προς τη χώρα μας.

Με βάση τα βελγικά στοιχεία, οι ελληνικές εξαγωγές, μετά από μία απότομη και σημαντική αύξηση κατά τη διετία 2006-2007, μειώθηκαν στη συνέχεια αισθητά στην τριετία 2008-2010, χωρίς ωστόσο να χάσουν την δυναμική τους, καθώς μάλιστα αυξήθηκαν το 2010 έναντι του 2009 κατά 7%, ανερχόμενες σε 253,4 εκατ. €. Το 2011, οι ελληνικές εξαγωγές πέρασαν τα 300 εκατ. € (335 εκατ. €), σημειώνοντας αύξηση 32,2% έναντι του 2010. Το 2012 η άνοδος των ελληνικών εξαγωγών προς Βέλγιο ήταν της τάξεως του 9,4% και αυτές ανήλθαν στα 366,6 εκατ. €.

Από την άλλη πλευρά, οι βελγικές εξαγωγές προς την Ελλάδα, που επίσης είχαν σημειώσει αξιολογότερη αύξηση κατά τη διετία 2007-2008, υπερβαίνοντας τα 2 δις. €, μειώθηκαν σε όλη τη διάρκεια της τετραετίας 2009-2012, με αποτέλεσμα το 2012 να πέσουν στα επίπεδα του 1,3 δις. €, μειωμένες κατά 18,7% έναντι του 2011. Η σημαντική μείωση των βελγικών εξαγωγών προς Ελλάδα σαφώς οφείλεται στη σοβαρή και ραγδαία επιδείνωση της δημοσιονομικής κρίσης, αλλά και του επιχειρηματικού κλίματος και του επιπέδου κατανάλωσης στη χώρα μας κατά την τελευταία τετραετία.

Το μερίδιο των ελληνικών εξαγωγών στις συνολικές εισαγωγές του Βελγίου διαμορφώνεται σε 0,15%, η διατήρηση ωστόσο ή, ακόμη περισσότερο, η επέκταση του υφιστάμενου μεριδίου θα απαιτήσει μεγαλύτερη, περισσότερο συντονισμένη και στοχευμένη από πλευράς Ελλήνων εξαγωγέων προσπάθεια. Το γεγονός ότι το εμπόριο με τα κράτη μέλη της Ε.Ε. είναι απαλλαγμένο από εισαγωγικές διαδικασίες, δασμολογικά, μη δασμολογικά και άλλα τεχνικά εμπόδια, κάνει πολλούς να θεωρούν ότι το ενδοκοινοτικό εμπόριο κινείται περίπου αυτόματα. Τούτο σαφώς δεν αληθεύει, διότι οι αναπτυγμένες και οργανωμένες αγορές της Δ. Ευρώπης, μεταξύ των οποίων το Βέλγιο, απαιτούν συνεπή και συνεχή παρουσία, αφοσίωση στην επίτευξη της στοχευμένης προσπάθειας και αφιέρωση πόρων προκειμένου να τοποθετηθούν κατάλληλα τα εξαγόμενα προϊόντα ή υπηρεσίες. Η επίτευξη οικονομικών κλίμακας, η προσήλωση στην τήρηση διαδικασιών και προδιαγραφών και ο έντονος ανταγωνισμός είναι το τρίπτυχο που χαρακτηρίζει τις δυτικοευρωπαϊκές αγορές και βέβαια το Βέλγιο. Ιδιαίτερα υπό τις σημερινές συνθήκες, η εξωστρέφεια αποτελεί μονόδρομο επιβίωσης για τις ελληνικές επιχειρήσεις ανεξαρτήτως μεγέθους, γεγονός που επιβεβαιώνεται στο Γραφείο μας από τον μεγάλο αριθμό αιτημάτων που δέχεται καθημερινά από εξαγωγικές ή εν δυνάμει εξαγωγικές επιχειρήσεις. Σημειώνουμε ότι το Βέλγιο έχει την τελευταία διετία ενταχθεί στο πρόγραμμα δράσεων του ΟΠΕ, με αποτέλεσμα να πραγματοποιηθούν έπειτα από πολλά χρόνια δύο επιτυχημένες επιχειρηματικές αποστολές, τον Δεκέμβριο του 2012 και τον Ιούνιο του 2013.

Από την μελέτη των τάσεων που εμφανίζουν οι ελληνικές εξαγωγές την τελευταία εξαετία, θεωρούμε κατ' αρχάς ότι τα ελληνικά *νωπά και μεταποιημένα αγροτικά προϊόντα, τα τρόφιμα και ποτά*, έχουν ιδιαίτερη δυναμική και προοπτικές στην αγορά του Βελγίου, καθώς το βελγικό καταναλωτικό κοινό είναι αρκετά εξοικειωμένο με την εικόνα τους, τις γευστικές τους ιδιότητες και την ποιότητά τους, κυρίως εξαιτίας του ισχυρού βελγικού τουριστικού ρεύματος προς την χώρα μας, αλλά και της έντονης παρουσίας ελληνικού ομογενειακού στοιχείου στο Βέλγιο. Από τις κατηγορίες τροφίμων και ποτών, σε αξιόλογα επίπεδα κινούνται κατά την υπό εξέταση περίοδο τα *γαλακτοκομικά προϊόντα* (με σταθερά αυξητική τάση ολόκληρη την τελευταία εξαετία και αξία εξαγωγών το 2012 στα 5,93 εκατ. €), τα *νωπά φρούτα και λαχανικά* (που το 2012 σημείωσαν εκ νέου αύξηση 12,3%, με αξία εξαγωγών 6,44 εκατ. €), τα *ποτά* (που το 2012 έφτασαν τα 3,5 εκατ. € σημειώνοντας αύξηση 20,9%), τα *παρασκευάσματα δημητριακών* (με εξαγωγές 2012 στα 2,15 εκατ. € και αύξηση 42,7%), τα *ιχθυηρά* (με εξαγωγές το 2012 στα 1,41 εκατ. € και αύξηση 29,2%) και τα *προϊόντα σοκολατοποιίας* (που εμφανίζουν μικρές αυξητικές τάσεις, με εξαγωγές 1,16 εκατ. € το 2012 και αύξηση 7,7%). Αξιοσημείωτο είναι ότι η μεγαλύτερη κατηγορία των ελληνικών εξαγωγών τροφίμων και ποτών, τα *παρασκευάσματα φρούτων και λαχανικών (κεφάλαιο 20 του δασμολογίου)*, που κατά τα προηγούμενα χρόνια είχαν ακολουθήσει πτωτική πορεία, το 2012 σημείωσε εντυπωσιακή άνοδο της τάξεως του 30,4%, με ύψος εξαγωγών στα 18,48 εκατ. €. Η κατηγορία των *φυτικών ελαίων (που περιλαμβάνει το ελαιόλαδο)* κινείται σταθερά σε χαμηλά επίπεδα (1,82 εκατ. € το 2012, με μείωση 3%), ενώ αντιθέτως εντυπωσιακή άνοδο σημείωσαν το 2012 οι *εξαγωγές παρασκευασμάτων διατροφής* (αύξηση 138,2%, στα 2,61 εκατ. €).

Θα πρέπει να στοχεύσουμε σε αύξηση του μεριδίου μας σε προϊόντα συστατικά του καλαθίου μεσογειακής διατροφής, όπως των κρασιών, του ελαιολάδου και των ελιών, των τυριών και γαλακτοκομικών, καθώς και των βιολογικών προϊόντων. Ιδιαίτερα η αγορά των τελευταίων γνωρίζει, όπως και σε άλλες προηγμένες δυτικές αγορές, ραγδαία ανάπτυξη και παρουσιάζει σημαντικές ευκαιρίες για σοβαρούς παραγωγούς – εξαγωγείς πιστοποιημένων αγροτικών προϊόντων.

Σημαντικές για τις ελληνικές εξαγωγές, και με αξιόλογες προοπτικές στη βελγική αγορά είναι επίσης οι εξής κατηγορίες προϊόντων: τα *προϊόντα καπνού* (δεύτερη κατηγορία στις εξαγωγές μας και το 2012 με 45,92 εκατ. € με πτώση 13,2%), οι *πλαστικές ύλες και προϊόντα* (τρίτη κατηγορία το 2012 με 36,68 εκατ. €, με αύξηση 13,6%), τα *ανόργανα χημικά* (που ενώ γνώριζαν σημαντικότερες αυξήσεις τα τελευταία χρόνια, το 2012 έπεσαν στα 16,95 εκατ. €), τα *προϊόντα αλουμινίου και χαλκού* (με εξαγωγές 14,28 εκατ. και 7 εκατ. € αντίστοιχα το 2012), τα *φαρμακευτικά προϊόντα* με αξία 10,48 εκατ. € (αύξηση 12,7% έναντι μειώσεων τα προηγούμενα έτη). Σημειωτέον ότι το 2012 ανέκαμψαν εκ νέου και κυριολεκτικά εκτινάχθηκαν οι εξαγωγές μας *σιδήρου και χάλυβα (κεφάλαιο 72 του δασμολογίου)* στα 60,5 εκατ. € και αποτέλεσαν την πρώτη κατηγορία στις εξαγωγές μας προς Βέλγιο, μετά από αισθητή μείωσή τους τη διετία 2009-2010 και μικρή ανάκαμψή τους πέρσι στα 19,1 εκατ. €. Άλλες κατηγορίες που έδειξαν δυναμική το 2012 περιέλαβαν τον *εξοπλισμό μεταφορών* με αξία 22,25 εκατ. € (μείωση 9,3%), τα *πολύτιμα μέταλλα, λίθους και κοσμήματα* με αξία 16,06 εκατ. € (αύξηση 160,3%), και τον *μηχανολογικό εξοπλισμό* με αξία 10,58 εκατ. € (μείωση 24,1%).

Πέραν των δυνατοτήτων προώθησης των ελληνικών εξαγωγών στο Βέλγιο, διαπιστώνουμε ότι υπάρχουν αξιόλογα μέλη της βελγικής επιχειρηματικής κοινότητας τα οποία, παρά τη σημερινή δυσμενή -και για τις δύο χώρες- οικονομική συγκυρία, φαίνονται κατ' αρχήν ενδιαφερόμενα να επενδύσουν στην Ελλάδα, ιδιαίτερα σε κλάδους όπου υπάρχουν σήμερα οι μεγαλύτερες δυνατότητες για πραγματοποίηση επενδύσεων στη χώρα μας: ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τουρισμός / διαχείριση ξενοδοχειακών μονάδων, υψηλή τεχνολογία και καινοτομία, βιομηχανία τροφίμων & ποτών, διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων, περιβαλλοντικές τεχνολογίες, καθώς επίσης και δυναμικό ενδιαφέρον για συμμετοχή στο υλοποιούμενο πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων και αξιοποίησης της δημόσιας περιουσίας. Περαιτέρω, το Βέλγιο πρέπει να αποτελέσει στόχο στις εισερχόμενες επενδύσεις

ειδικότερα στην αγορά εξοχικής κατοικίας, καθώς η χώρα μας αποτελεί κύριο τουριστικό προορισμό για τους Βέλγους τουρίστες, αλλά και δεδομένου ότι στο Βέλγιο διαβιούν περίπου 30 χιλιάδες ομογενείς πρώτης και δεύτερης γενιάς.

Σημειώνουμε τέλος τις δυνατότητες και προοπτικές που υπάρχουν για ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ ελληνικών εξαγωγικών ή άλλων εταιρειών (λ.χ. στους κλάδους ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υψηλής τεχνολογίας & καινοτομίας κ.α.) και αντίστοιχων βελγικών, οι οποίες διαθέτουν υψηλή τεχνογνωσία και διεθνή πείρα. Τέτοιες συνεργασίες μπορούν να οδηγήσουν σε εκατέρωθεν επανεξαγωγές προϊόντων, υπηρεσιών και τεχνογνωσίας σε γεωγραφικές περιοχές και χώρες όπου η θέση εκάστης χώρας είναι δεσπόζουσα λόγω γεωγραφικών και πολιτιστικών γειτνιάσεων.

13. ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

- **ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΙΣ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ**

Rue des Petits Carmes 10, 1000 Bruxelles
 Tel. : +322-5455500-01, 5455570, Fax: +322-5455585
 E-mail: ambagre@skynet.be

- **ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Rue des Petits Carmes 6, 1000 Bruxelles
 Tel. : +322-5455506-07, Fax: +322-5455508
 E-mail: ecocom-brussels@mfa.gr

- **ΒΕΛΓΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ**

Président : M. Vassilis Akritidis, Partner, McGuireWoods LLP,
 Rue des Colonies 56 - box 3, 1000 Brussels
 Tel. : +32 2 629 42 53,
 Fax: +32 2 629 42 22,
 E-mail : vakritidis@mcguirewoods.com
 E-mail Δ.Σ. Επιμελητηρίου: info@ccbh.be

- **BUCEPHALOS – ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ ΒΕΛΓΙΟΥ**

Président : M. Dimitrios Pechlivanidis, Link Immo, Rue J. Jordaens 2, 1000 Bruxelles, tel. :
 +322-6401010, fax : -+322-6401011, e-mail : dimitrios.pechlivanidis@bucephalos.org,
dimitri@linkimmo.be.
 Secrétaire : M. Dimitrios Gallis, tel.: +326-7794901, fax : +326-7794909, e-mail :
dimitrios.gallis@bucephalos.org.
 E-mail Δ.Σ. Ένωσης: comitee.be@bucephalos.org

- **HELLENIC FEDERATION OF ENTERPRISES (SEV)**

Brussels Office

Ms. Irini Pari, Permanent Delegate
 Avenue de Cortenbergh 168, 1000 Bruxelles
 Tel. : +322-2310053, fax : +322-2800891, e-mail : main@sevbx1.be

- **UNION OF HELLENIC CHAMBERS OF COMMERCE**

Brussels Office

Ms. Eirini Konstantinidou, Director of the Representative Office in Brussels
 Rue des Petits Carmes 6, 1000 Bruxelles
 Tel.: +322-5455530, fax : +322-5455545, e-mail : eirini.konstantinidou.uhcci@skynet.be

- **FEDERATION DES ENTREPRISES DE BELGIQUE - FEB ASBL**

Rue Ravenstein 4
 B-1000 Bruxelles
 Tél. +32 2 515 08 11
 Fax +32 2 515 09 99
 Chief Executive Officer : Pieter Timmermans
 E-mail info@vbo-feb.be
 Web site: www.vbo-feb.be

- **DÉPARTEMENT EUROPÉEN :**

Responsable du département : Olivier Joris, tel.: +322-5150834, fax : +322-5130494,
e-mail : oj@vbo-feb.be

- **FLANDERS INVESTMENT & TRADE - GOVERNMENT OF FLANDERS - BELGIUM**

Gaucheretstraat 90 | BE-1030 Brussels – Belgium
Web site: <http://www.fitagency.be/site/landing.nsf/NL>
Chief Executive Officer: Claire Tillekaerts
Isabel De Beenhouwer
Project Manager, Deputy Director Inward Investment
Phone: +32 2 504 88 74
Fax: +32 2 504 88 70
Samia Suys, Deputy Director Inward Investment
Phone: +32 2 504 87 10
Fax: +32 2 504 88 89

- **WALLONIA EXPORT & INVESTMENT (AGENCE WALLONNE A L'EXPORTATION ET AUX INVESTISSEMENTS ETRANGERS)**

Place Saintelette, 2
1080 Bruxelles
Tél : +32 2 421 82 11
Fax : +32 2 421 87 87
E-mail: mail@awex.be
Mr. Philippe Suinen, Administrateur Général,
tel.: +322-4218343,
fax: +322-4218342,
e-mail: p.suinen@awex.be

- **BECI - CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY BRUSSELS**

Avenue Louise 500
1050 Brussels
T +32 (0)2 648 50 02
F +32 (0)2 640 93 28
info@beci.be
www.beci.be
Mr. Olivier WILLOCX, Administrateur Délégué
Tel. : +322-6437814, e-mail : ow@beci.be
Mr. Jean-Philippe Mergen, Director International Trade, Enterprise Europe Brussels, tel.:
+322-2100177, fax: +322-6409328, e-mail: jpm@beci.be

- **BRUSSELS INVEST & EXPORT**

Avenue Louise 500/4
1050 Brussels
Tel : +32 (0)2 800 40 00

Fax : +32 (0)2 800 40 01

E-mail: info@brusselsinvestexport.be

Mr. Jacques Evrard, Directeur, tel.: +322-800 40 42, e-mail : jevrard@mrbc.irisnet.be

- **VOKA - KAMER VAN KOOPHANDEL ANTWERPEN-WAASLAND**

Kantoor Antwerpen

Markgravenstraat 12

2000 Antwerpen

T +32 (0)3 232 22 19/20

F +32 (0)3 233 64 42

info.antwerpen@voka.be

www.voka.be/antwerpen-waasland

Mr. Luc LUWEL, CEO, e-mail: luc.luwel@voka.be

Ms. Jill Suetens, Manager International, tel.: , fax: , e-mail: jill.suetens@voka.be

Antwerp-Waasland Chamber of Commerce and Industry

Markgravenstraat 12, B-2000 Antwerp - Belgium

Tel. + 32 3 232 22 19 Fax + 32 3 233 64 42

E-mail: jill.suetens@voka.be

- **VOKA - KAMER VAN KOOPHANDEL OOST-VLAANDEREN**

Kantoor Gent

Lammerstraat 18

9000 Gent

T +32 9 266 14 40

F +32 9 266 14 41

info.gent@voka.be

www.voka.be/oost-vlaanderen

Mr. Geert Moerman, CEO, tel.: +32 9 266 14 44, e-mail: geert.moerman@voka.be

Mr. Stefan Derluyn, Manager International Entrepreneurship, tel.: +329-2661446, e-mail:

stefan.derluyn@voka.be